

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

KNO.410.3.4.2024

Pan
Henryk Olszewski
Prezes Zarządu
Polskiego Związku Lekkiej Atletyki
ul. Barcicka 42
01-839 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/024 – Realizacja zadań przez polskie związki sportowe w ramach programów Ministra Sportu i Turystyki

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Polski Związek Lekkiej Atletyki ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Henryk Olszewski, Prezes Zarządu Polskiego Związku Lekkiej Atletyki ² , od 19 listopada 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja zadań dofinansowanych w ramach programów Ministra Sportu i Turystyki
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2024 (do czasu zakończenia kontroli), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego
Kontrolerzy	– Aleksandra Górską, specjalista kontroli państwowej⁴, upoważnienie do kontroli nr KNO/32/2024 z 23 kwietnia 2024 r. – Monika Łukaszewicz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/33/2024 z 23 kwietnia 2024 r. – Agnieszka Łyszcz, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/34/2024 z 23 kwietnia 2024 r. (akta kontroli str.1-3)

¹ Dalej: PZLA lub Związek.

² Dalej: Prezes Zarządu PZLA.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

⁴ Od 1 lipca 2024 r. główny specjalista kontroli państwowej.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2019-2024 (I kwartał) Polski Związek Lekkiej Atletyki realizował zadania publiczne dofinansowane przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej⁶ w zakresie sportu wyczynowego, powszechnego i młodzieżowego. Zadania te były finansowane przez Ministra ze środków budżetu państwa – część 25 – Kultura fizyczna oraz środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej⁷ w łącznej kwocie 226 202 tys. zł. Zakładane cele i efekty zadań publicznych co do zasady zostały osiągnięte. Stwierdzono jednak nieprawidłowości w realizacji dofinansowanych zadań dotyczące naruszenia zapisów umów o dofinansowanie, m.in. w zakresie nieterminowych zwrotów środków tytułem niewykorzystanych środków dotacji; dokonywania opisu dokumentów księgowych niezgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości⁸ oraz niezamieszczania na dokumentach księgowych klauzuli „płatne ze środków FRKF”, co było niezgodne z postanowieniami zawartych umów.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W latach 2019-2024 (I kwartał) PZLA wykorzystał na realizację programów, konkursów i zadań środki finansowe w wysokości:

- w zakresie sportu powszechnego: część 25 – Kultura fizyczna 1 920 tys. zł; środki FRKF 28 805 tys. zł, łącznie w ramach 12 umów o dofinansowanie;
- w zakresie sportu wyczynowego: część 25 – Kultura fizyczna 127 999 tys. zł, środki FRKF 2 255 tys. zł, łącznie w ramach 31 umów o dofinansowanie.
- w zakresie sportu młodzieżowego: środki FRKF 65 223 tys. zł, łącznie w ramach 18 umów o dofinansowanie.

W skontrolowanych 16 umowach o dofinansowanie, w tym: ośmiu w zakresie sportu wyczynowego, pięciu w zakresie sportu powszechnego i trzech w zakresie sportu młodzieżowego, co do zasady, osiągnięto zaplanowane cele i efekty zadań. W zadaniach sportu wyczynowego i młodzieżowego wsparciem objęto zawodników Kadry Narodowej⁹, zapewniając im m.in. szkolenie w zgrupowaniach oraz konsultacjach krajowych i zagranicznych, udział w zawodach krajowych i zagranicznych, sprzęt sportowy i suplementy diety. W zadaniach sportu powszechnego upowszechniano aktywność fizyczną uczestniczących dzieci i młodzieży w ramach organizowanych obozów sportowych oraz imprez i zawodów lekkoatletycznych. Środki publiczne wydatkowano zgodnie z przeznaczeniem, stosownie do postanowień zawartych w umowach o dofinansowanie i programach Ministra. Związek ponosił koszty bezpośrednie i pośrednie, które były zgodne z katalogiem kosztów określonym w programach oraz umowami o dofinansowanie, monitorował realizację zadań i osiągał cele określone w programach. Zbadane zamówienia publiczne realizowano prawidłowo na podstawie wewnętrznej procedury udzielania zamówień publicznych.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Minister właściwy do spraw kultury fizycznej – Minister Sportu i Turystyki, od dnia 15 listopada 2019 r. Minister Sportu, od dnia 6 października 2020 r. Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, od dnia 26 października 2021 r. Minister Sportu i Turystyki zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sportu i Turystyki (Dz. U. poz. 1946), rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sportu i Turystyki z dnia 28 listopada 2023 r. (Dz. U. poz. 2597) oraz rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sportu i Turystyki (Dz. U. poz. 2722), dalej: Minister lub Minister SiT.

⁷ Państwowy fundusz celowy, utworzony na podstawie art. 86 ust.1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 227), dalej: FRKF.

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm. Dalej: ustawa o rachunkowości.

⁹ Dalej: KN.

Stwierdzone nieprawidłowości w realizacji dofinansowanych zadań w latach 2019-2024 (I kwartał) dotyczyły:

- zwrotów niewykorzystanych środków z dotacji po terminie określonym w umowach w przypadku ośmiu umów w łącznej kwocie 140,8 tys. zł;
- zmniejszenia środków własnych na realizację zadania bez uzyskania zgody Ministra w przypadku jednej umowy, co było niezgodne z postanowieniami umowy;
- dokonywania opisu dokumentów księgowych niezgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 4 i 6 ustawy o rachunkowości, tj. niezamieszczania podpisu osoby odpowiedzialnej za stwierdzenie sprawdzenia pod względem formalno-rachunkowym w zakresie wydatków w trzech umowach oraz daty w przypadku jednej umowy;
- dokonywania korekt na dokumentach księgowych niezgodnie z art. 22 ust. 3 ustawy o rachunkowości w zakresie dwóch umów;
- niezamieszczania na dokumentach księgowych klauzuli o płatności ze środków dotacji w przypadku dwóch umów, co było niezgodne z postanowieniami zawartych umów.

Pozostałe nieprawidłowości dotyczyły nieterminowego dokonywania płatności wobec kontrahentów w przypadku czternastu umów na łączną kwotę 1 821,8 tys. zł i nie miały istotnego wpływu na efekty realizacji przez Związek dofinansowanych zadań.

Ponadto Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że w kontrolowanym okresie w PZLA zawierano w związku z realizacją zadań publicznych pisemne umowy cywilnoprawne po terminie wykonania prac wskazanych w ich treści. Umowy cywilnoprawne nie zawierały dat zawarcia umów, podpisu Zleceniodawcy, podpisu Zleceniobiorcy, sprawdzenia umowy pod względem formalno-merytorycznym.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹⁰ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Realizacja zadań dofinansowanych w ramach programów Ministra Sportu i Turystyki

Opis stanu faktycznego

1. Polski Związek Lekkiej Atletyki jest polskim związkiem sportowym w rozumieniu art. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie¹¹, nad którym nadzór sprawuje minister właściwy do spraw kultury fizycznej¹², realizującym zadania w zakresie upowszechniania, popularyzacji i podnoszenia poziomu lekkiej atletyki w Polsce. Związek został zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym¹³ w dniu 15 stycznia 2002 r.¹⁴ i jest członkiem międzynarodowej federacji World Athletics¹⁵ – ciała zarządzającego światową lekkoatletyką – do 2019 r. – IAAF¹⁶. Przynależność do struktur WA określa § 4 ust. 1 Statutu PZLA. Terenem działania Związku jest obszar

¹⁰ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 2048, dalej: ustawa o sporcie.

¹² Art. 16 ust. 1 ustawy o sporcie.

¹³ Rejestr stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

¹⁴ Numer KRS:0000079613 (stan na dzień 25.04.2024 r.).

¹⁵ Dalej: WA.

¹⁶ Międzynarodowe Stowarzyszenie Federacji Lekkoatletycznych/International Association of Athletics Federations.

Rzeczypospolitej Polskiej. PZLA jest związkiem stowarzyszeń i posiada osobowość prawną. Obowiązujący statut PZLA, uwzględniający zmiany dokonane zgodnie z uchwałą nr 1 z dnia 17 kwietnia 2021 r. Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Delegatów PZLA, został zatwierdzony decyzją Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu Nr 7/DNS/2021 z 11 czerwca 2021 r.¹⁷

Stosownie do § 3 ust. 2 statutu, Związek działa na podstawie statutu Związku, uchwał władz Związku, statutu WA oraz na podstawie i w granicach powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Związek działa na terenie Polski poprzez Wojewódzkie Związki Lekkiej Atletyki. Władzami Związku są: Krajowy Zjazd Delegatów Związku, Zarząd Związku¹⁸ oraz Komisja Rewizyjna Związku. Statutowym celem działania PZLA jest m.in. upowszechnienie, popularyzacja i podnoszenie poziomu lekkiej atletyki w Rzeczypospolitej Polskiej¹⁹.

Polski Związek Lekkiej Atletyki bierze udział w systemie rywalizacji w poszczególnych grupach wiekowych, w następujących zawodach: Mistrzostwa Europy, Halowe Mistrzostwa Europy, Drużynowe Mistrzostwa Europy, Mistrzostwa Świata, Halowe Mistrzostwa Świata, Młodzieżowe Mistrzostwa Europy, Mistrzostwa Świata U-18, Mistrzostwa Świata U-20, Mistrzostwa Europy U-20, Olimpijski Festiwal Młodzieży Europy²⁰. Ponadto polscy lekkoatleci biorą udział w zawodach międzynarodowych, odbywających się w ramach cykli imprez pod auspicjami European Athletics²¹ i WA, czy też Diamentowej Ligi oraz w imprezach wyodrębnionych dla niektórych konkurencji lekkoatletycznych jak: maratony, biegi przełajowe, chód sportowy, wieloboje. PZLA nie prowadzi współzawodnictwa sportowego w ramach ligi zawodowej. Jedynymi rozgrywkami międzyklubowymi organizowanymi pod egidą PZLA są drużynowe Mistrzostwa Polski (w kategorii open oraz kategorii U20).

(akta kontroli str. 4-232)

2. W latach 2019-2024 (I kwartał) liczba zawodników zrzeszonych w Związku, co do zasady, zwiększała się, z wyjątkiem okresu objętego epidemią COVID-19. Liczba licencji zawodniczych w 2020 r. zmniejszyła się z 14 709 (2019 r.) do 13 681 (2020 r.), tj. o 7%, w 2021 r. wyniosła 25 400 (wzrost o 85,7% w stosunku do roku poprzedniego), w 2022 r. wyniosła 21 579 (spadek o 15% w stosunku do roku poprzedniego), w 2023 r. wyniosła 22 358 (wzrost o 3,6% w stosunku do roku poprzedniego), w 2024 r. (I kwartał) wyniosła 19 251. Liczba licencji klubowych wyniosła odpowiednio: w 2019 r. – 509, w 2020 r. – 506, w 2021 r. – 624, w 2022 r. – 565, w 2023 r. – 601, w 2024 r. – 595.

Pan Henryk Olszewski, Prezes Zarządu PZLA wyjaśnił, że według analizy podjętej przez Dział Sportowo-Techniczny PZLA dotyczącej spadku licencji zawodniczych we wskazanych okresach, wpływ na tę sytuację miała epidemia COVID-19 oraz wynikające z jej trwania następstwa prawne. Związek poprzez różne programy upowszechniania sportu stara się zwiększyć liczbę zawodników licencjonowanych w każdym roku działalności, jednak często działania te mają efekt długofalowy i mogą mieć odzwierciedlenie dopiero w przyszłych latach. Powody spadku liczby wydanych licencji klubowych dotyczą autonomii tych jednostek, które same zaprzestają działalności bez wskazywania powodów takiego działania do PZLA. Związek poprzez

¹⁷ W wyniku realizacji wniosku sformułowanego w wystąpieniu pokontrolnym NIK P/19/027 - *Rozwój aktywności fizycznej dzieci i młodzieży* dotyczącego dostosowania statutu PZLA do obowiązującej ustawy o sporcie oraz wprowadzenia postanowienia, że w sprawach nieuregulowanych w statucie stosuje się przepisy tej ustawy - dostosowano statut w powyższym zakresie (§ 28 i 43 ust. 2 statutu).

¹⁸ Zgodnie z § 16 statutu.

¹⁹ Stosownie do § 8 statutu PZLA.

²⁰ Dalej: EYOF.

²¹ Dalej: EA.

liczne wsparcie okręgowych związków lekkiej atletyki czy też wsparcie finansowania szkolenia sportowego stara się, aby funkcjonowanie klubów sportowych było łatwiejsze, jednakże nie ma bezpośredniego wpływu na liczbę licencji klubowych.

(akta kontroli str. 446-451)

Związek w okresie objętym kontrolą organizował i prowadził współzawodnictwo sportowe oraz prowadził i organizował współzawodnictwo sportowe – zawody międzynarodowe oraz zawody mistrzowskie. W latach 2019-2024 pod egidą PZLA zorganizowano 168 razy Mistrzostwa Polski i rozegrano 61 zawodów mistrzowskich. PZLA współorganizował także zawody międzynarodowe: w 2019 r. – Drużynowe mistrzostwa Europy (Bydgoszcz); w 2020 r. – Mistrzostwa Świata w półmaratonie (Gdynia) Turniej Nadziei Olimpijskich/Międzynarodowy mecz U20 Polska-Czechy (Karpacz); w 2021 r. – Halowe mistrzostwa Europy (Toruń), World Athletics Relays (Chorzów Stadion Śląski), Drużynowe mistrzostwa Europy (Chorzów Stadion Śląski); w 2022 r. – Turniej Nadziei Olimpijskich/Międzynarodowy mecz U18/U20 Polska-Czechy-Węgry (Karpacz); w 2023 r. – Drużynowe mistrzostwa Europy (Chorzów Stadion Śląski).

W okresie objętym kontrolą obowiązywały ustanowione reguły sportowe, organizacyjne i dyscyplinarne w prowadzonym współzawodnictwie sportowym, m.in. Regulamin zgłaszania, zwalniania i zmian przynależności klubowej przez zawodników PZLA, Przepisy udziału w zawodach, Regulamin startu zawodników zagranicznych w PZLA mistrzostwach Polski, Regulamin Odpowiedzialności Dyscyplinarnej Polskiego Związku Lekkiej Atletyki, Regulamin zgłaszania, zwalniania i zmian przynależności klubowej przez zawodników PZLA²².

W PZLA Kadra Narodowa powoływana była na okres od 1 stycznia – 31 grudnia roku kalendarzowego²³ na podstawie norm wynikowych, pozytywnych wyników badań lekarskich, deklaracji uczestnictwa w procesie szkoleniowym oraz na wniosek Działu Szkolenia PZLA. Kadre Narodową zatwierdzał Zarząd Polskiego Związku Lekkiej Atletyki. Zmian w składzie KN dokonywano kwartalnie tj. po III, VI, IX, XII na wniosek zainteresowanej osoby (warunek - spełnienie zasad powoływania do KN) oraz na wniosek działu szkolenia PZLA. W latach 2019-2024 powoływano zawodników KN w następujących kategoriach wiekowych:

– w 2019 r. – część 25 – Kultura fizyczna, senior – 120, U23 – 99, U20–19 (łącznie 238); ze środków FRKF – U23 – 115, U20 –130, U18 –92 (łącznie 337), zaplecze KN U23 – 132, U20 – 395, U18 – 541 (łącznie 1068);

– w 2020 r. – część 25 – Kultura fizyczna, senior – 132, U23 – 105, U20 – 50, U18 – 2 (łącznie 289), ze środków FRKF – U23 – 91, U20 – 162, U18 – 61 (łącznie 314), zaplecze KN – U23 – 130, U20 – 371, U18 – 529 (łącznie 1030);

– w 2021 r. – część 25 – Kultura fizyczna, senior – 146, U23 – 94, U20 – 25, U18 – 2 (łącznie 267), ze środków FRKF– U23 – 90, U20–63, U18–20 (łącznie 173), zaplecze KN U23 – 171, U20 – 393, U18 – 547 (łącznie 1111);

– w 2022 r. – część 25 – Kultura fizyczna, senior – 140, U23 – 96, U20 – 7 (łącznie 243), ze środków FRKF – U23 – 131, U20–110, U18–71 (łącznie 312), zaplecze KN U23 – 183, U20 – 417, U18 – 493 (łącznie 1093);

– w 2023 r. – część 25 – Kultura fizyczna, senior – 128, U23 – 96, U20 – 5 (łącznie 229), ze środków FRKF – U23 – 98, U20–71, U18–37 (łącznie 206), zaplecze KN U23 – 166, U20 – 316, U18 – 486 (łącznie 1013);

²² Uchwała Zarządu PZLA z dnia 15.04.2016 r.

²³ W 2019 r. Regulamin powoływania do Kadry Narodowej wszedł w życie z dniem jego uchwalenia przez Zarząd PZLA to jest z dniem 11.01.2019 r. z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r.

– w 2024 r. – część 25 – Kultura fizyczna, senior – 132, U23 – 89, U20 – 2 (łącznie 243), ze środków FRKF U23 – 89, U20–79, U18–42 (łącznie 210), zaplecze KN U23 – 177, U20 – 330, U18 – 538 (łącznie 1045).

Nadzór nad szkoleniem w Polskim Związku Lekkiej Atletyki sprawuje Dyrektor Sportowy PZLA, którego bezpośrednim wsparciem jest zastępca (odpowiedzialny za szkolenie młodzieżowe) oraz trenerzy główni poszczególnych bloków konkurencji (wytrzymałość i chód, skoki i wieloboje, rzuty, sprint) wraz z wiceprezesem ds. szkolenia. Całość zespołu szkoleniowego PZLA oprócz regularnych spotkań oraz bieżącej kooperacji realizuje zadania będąc wspieranym przez zespół medyczny, który odpowiada za opiekę oraz ochronę zdrowotną kadr zawodniczych i trenerskich. Regulaminy i wymagania dotyczące udziału w Igrzyskach Olimpijskich, mistrzostwach świata, Mistrzostwach Europy są przesyłane na oficjalną skrzynkę mailową Związku przez międzynarodowe federacje WA oraz EA. Za monitorowanie regulaminów oraz wymagań odpowiada Sekretarz Generalny PZLA. Wymagania regulaminowe, zgłoszeniowe czy organizacyjne przekazywane są przez Sekretarza Generalnego do wdrożenia w poszczególnych jednostkach PZLA, i tak:

- Dział Szkolenia, funkcjonujący pod nadzorem Dyrektora Sportowego, odpowiada za przygotowanie, zgłoszenia oraz przygotowanie wyjazdu na imprezy międzynarodowe;
- Centralna Komisja Sędziów odpowiada za aktualizację oraz wdrożenie regulaminów startów oraz rozgrywanie zawodów;

- Komisja Sportowo-Techniczna odpowiada za analizę i wdrożenie zmian i regulacji dotyczących rywalizacji sportowej;

- Komisja Obiektów i Urzędzeń sprawuje pieczę nad zachowaniem standardów obiektów i urządzeń do rozgrywania zawodów, w tym odnawianie światowych i europejskich licencji na rozgrywanie zawodów kategorii międzynarodowej.

Wytyczne ze strony WA i EA są implementowane przez komisje odpowiedzialne w Związku za poszczególne obszary. Materiały z aktualnymi regulaminami oraz składy na imprezy międzynarodowe są publikowane na stronie internetowej Polskiego Związku Lekkiej Atletyki oraz są zatwierdzane przez zarząd Związku. Dodatkowo treść regulacji, zmiany w zgłoszeniach i regulaminach oraz wytyczne kierowane do PZLA są każdorazowo konsultowane i nadzorowane przez Przewodniczącego Komisji Sportowo-Technicznej PZLA. Przedstawiciele Związku uczestniczą w każdym organizowanym przez międzynarodowe władze spotkaniu organizacyjno-regulaminowym. Wnioski z konferencji i kongresów EA i WA przedstawiane są Zarządowi PZLA. Nadzór Zarządu PZLA nad stosowaniem i wdrażaniem regulacji WA, EA i MKOI sprawuje Wiceprezes Zarządu ds. organizacyjnych i kontaktów międzynarodowych.

(akta kontroli str. 267-277, 456-461)

3. W okresie objętym kontrolą PZLA realizował zadania dofinansowane ze środków budżetu państwa część 25 – Kultura fizyczna oraz środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach sportu wyczynowego, powszechnego oraz młodzieżowego²⁴. W ramach sportu wyczynowego na realizację programów w latach 2019-2024 (I kwartał) wykorzystano ogółem 130 253 556,37 zł, w tym 127 998 640,03 zł z części 25 – Kultura fizyczna oraz 2 254 916,34 zł ze środków FRKF. Odpowiednio z części 25 w 2019 r. – 16 570 370,37 zł, w 2020 r. – 18 584 372,52 zł, w 2021 r. – 27 106 052,11 zł, w 2022 r. – 23 891 925,10 zł, w 2023 r. – 27 862 472,18 zł, w 2024 r. (I kwartał) – 13 983 447,75 zł; ze środków FRKF wykorzystano w 2019 r. 2 254 916,34 zł. W pozostałych latach objętych kontrolą nie wydatkowano środków z FRKF na dofinansowanie zadań w ramach sportu wyczynowego.

²⁴ Wyłącznie środki FRKF.

Ze środków FRKF wydatkowano środki w ramach jednej umowy zawartej na dofinansowanie realizacji zadań związanych z przygotowaniem w 2019 roku KN do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej²⁵. Ze środków budżetu państwa – część 25 realizowano zadania w latach 2019-2024 (I kwartał) w ramach programów i konkursów ogłaszanych przez Ministra, tj.:

- w ramach Programu dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich – zawarto siedem umów, w ramach których wydatkowano 112 546 151,14 zł;
- w ramach Programu wspierania sportów nieolimpijskich poprzez dofinansowanie przygotowania i udziału zawodników we współzawodnictwie międzynarodowym – zawarto pięć umów, w ramach których wydatkowano 1 335 173,54 zł;
- w ramach Programu przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata i Europy – zawarto pięć umów, w ramach których wydatkowano 7 002 897,68 zł;
- w ramach Wspierania programów kariery dwutorowej dla członków kadr narodowych ze środków budżetu państwa – zawarto dwie umowy, w ramach których wydatkowano 569 393,15 zł;
- w ramach Wspierania projektów naukowych w zakresie sportu wyczynowego ze środków budżetu państwa – zawarto sześć umów, w ramach których wydatkowano 270 025,51 zł;
- w ramach Programu dofinansowania zadań ze środków budżetu państwa z zakresu wspierania promocji sportu poprzez dofinansowanie organizacji imprez mistrzowskich w Polsce – zawarto pięć umów, w ramach których wydatkowano 6 274 999,01 zł.

Jak wyjaśnił Pan Henryk Olszewski, Prezes Zarządu PZLA, Związek nie ma bezpośredniego wpływu na wysokość otrzymanego dofinansowania. Wnioski o dofinansowanie składane są zgodnie z planowaną liczbą zgrupowań, szkoleń, startów i wyjazdów. Do poziomu dotacji dostosowywane są wszelkie oferty, kalkulacje oraz plany startów i szkoleń. Często to kalendarz imprez międzynarodowych może stanowić różnicę, ponieważ dużo mniejsze koszty generuje uczestnictwo w Mistrzostwach Świata w kraju europejskim niż np. w Azji czy Ameryce. Różnice w ramach otrzymanego i wykorzystanego wsparcia wynikają także z organizacji w 2021 r. przez PZLA zawodów mistrzowskich, które były przyznane przez światowe i europejskie władze lekkoatletyczne. Organizacja MŚ Sztafet w Chorzowie, Halowych Mistrzostw Europy w Toruniu oraz Drużynowych Mistrzostw Europy w Chorzowie stanowią różnicę w otrzymanych i wydatkowanych środkach o 5 325 000,00 zł w roku 2021 r. w stosunku do roku 2022.

(akta kontroli str. 240-256, 446-451)

4. W latach 2019-2024 (I kwartał) w PZLA zawarto siedem umów w ramach Programu dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich. Szczegółowym badaniem objęto dwie umowy:

- umowę nr 2023/0049/0047/UDot/28/DSW z dnia 23 lutego 2023 r. wraz z aneksami²⁶ na realizację zadania „Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach

²⁵ Program realizowany tylko w 2019 r.

²⁶ Aneks nr 1 z dn. 29.09.2023 r., Aneks nr 2 z dn. 24.11.2023 r., Aneks nr 3 z dn. 13.12.2023 r., Aneks nr 4 z dn. 22.12.2023 r.

świata i Europy w sportach olimpijskich w 2023 roku” (dalej: umowa nr 2023/0049/0047/UDot/28/DSW). W związku z realizacją umowy PZLA otrzymał dofinansowanie w wysokości 25 500 060,73 zł, z czego wykorzystane środki wyniosły 25 401 419,02 zł;

- umowę nr 2022/0026/0047/UDot/28/DSW z dnia 11 lutego 2022 r. wraz z aneksami²⁷ na realizację zadania „Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2022 roku” (dalej: umowa nr 2022/0026/0047/UDot/28/DSW). W związku z realizacją umowy PZLA otrzymał dofinansowanie w wysokości 20 946 795,80 zł, z czego wykorzystane środki wyniosły 20 927 918,07 zł.

Środki dofinansowania w ramach umowy 2023/0049/0047/UDot/28/DSW w wysokości 98 641,71 zł, w tym: 1) niewykorzystaną dotację – 45 215,49 zł – zwrócono częściowo w terminie określonym w umowie – w dn. 15 stycznia 2024 r. kwotę 42 741,48 zł oraz dokonano dopłaty do zwrotu w wysokości 2 474,01 zł w dn. 22 stycznia 2024 r. (7 dni po terminie), co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*; 2) dotację pobraną w nadmiernej wysokości – 53 426,22 zł – zwrócono w terminie wskazanym w umowie o dofinansowanie, tj. w dn. 6 marca 2024 r. w wysokości 53 553,57 zł, w tym odsetki w wysokości 127,35 zł wraz z dopłatą do odsetek 21,65 zł w dn. 8 marca 2024 r.

W związku z realizacją zadania objęto dofinansowaniem łącznie 229 zawodników KN, 185 szkoleniowców, w tym 114 trenerów KN, przeprowadzono 131 zgrupowań i konsultacji krajowych, 71 zgrupowań i konsultacji zagranicznych, zawodnicy wzięli udział w 16 zawodach krajowych, 3 zagranicznych oraz 11 mistrzowskich.

Uzyskano następujące wyniki sportowe: Halowe Mistrzostwa Europy - Stambuł (Turcja)²⁸ – 7 medali – 4 srebrne i 3 brązowe oraz 3 miejsca finałowe; Drużynowe Mistrzostwa Europy w chodzie sportowym – Podiebrady (Słowacja)²⁹ – występ reprezentacji Polski (11 reprezentantów) oceniony jako względnie przeciętny; Drużynowe Mistrzostwa Europy/Igrzyska Europejskie – Chorzów³⁰ – Reprezentacja Polski zajęła 2 miejsce; Mistrzostwa Świata w Budapeszcie³¹ – 2 srebrne medale. Z zaplanowanych 10 miejsc na pozycjach 4-8 zrealizowano 60% założeń; Mistrzostwa Świata w biegach ulicznych w Rydze (Łotwa) – miejsca 13, 20 i dalsze. Założenia startu w zawodach mistrzowskich w dyscyplinach indywidualnych (Mistrzostwa Świata w biegach ulicznych – Ryga/Łotwa w terminie 1 października 2023 r.) uzasadniały powołanie zawodników do reprezentacji Polski z podaniem zasad kwalifikacji, w tym wskaźników WA/PZLA. Zawodników do reprezentacji Polski na Mistrzostwa Świata powołano na podstawie zasad kwalifikacji zatwierdzonych przez Zarząd PZLA. PZLA przesłał w formie elektronicznej do Ministerstwa Sportu i Turystyki³² – Departamentu Sportu Wyczynowego³³ i Instytutu Sportu – Państwowego Instytutu Badawczego – Zespołu Metodycznego dokumentację³⁴ dotyczącą udziału w zawodach – skład reprezentacji, założenia startu w dniu 8 września 2023 r., tj. 14 dni przed wyjazdem i uzupełnienie – preliminarz kosztów

²⁷ Aneks nr 1 z dn. 5.04.2022 r., Aneks nr 2 z dn. 27.09.2022 r., Aneks nr 3 z dn. 16.12.2022 r., Aneks nr 4 z dn. 28.12.2022 r.

²⁸ Planowano zdobyć 4-6 medali oraz 6 miejsc finałowych na poz. 4-8.

²⁹ Planowano zdobyć drużynowo jedno miejsce finałowe.

³⁰ Planowano zdobyć drużynowo miejsca na poz. 1-3.

³¹ Planowano zdobyć 2-4 medale oraz 4 miejsca finałowe na poz. 4-8.

³² Dalej: MSiT.

³³ Dalej: DSW MSiT.

³⁴ Na dokumentację składają się założenia startu w zawodach mistrzowskich i preliminarz finansowy dotyczący kosztów uczestnictwa w zawodach.

w dniu 11 września 2023 r. Ocenę startu z Mistrzostw Świata³⁵ w biegach ulicznych w Rydze wraz z linkiem do oficjalnych wyników PZLA przesłał drogą elektroniczną do DSW MSiT oraz do Zespołu Metodycznego w Instytucie Sportu – Państwowym Instytucie Badawczym w dniu 6 października 2023 r., tj. w terminie 14 dni od zakończenia zawodów mistrzowskich. W ramach realizowanego zadania zawodnikom KN zapewniono sprzęt sportowy i specjalistyczny, suplementy diety, odżywki, badania diagnostyczne i ubezpieczenie oraz doszkolono kadrę szkoleniową. W ramach przyznanego dofinansowania ustalono zgodnie z programem kwotę kosztów bezpośrednich w wysokości 22 875 060,73 zł i kosztów pośrednich w wysokości 2 625 000 zł. Wykonanie kosztów bezpośrednich wyniosło 22 785 628,83 zł, wykonanie kosztów pośrednich wyniosło 2 615 790,19 zł. Kwota kosztów pośrednich nie przekraczała limitu kosztów pośrednich wskazanego w programie, a udział środków własnych spełniał limit określony w programie.

PZLA prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z ww. dotacji oraz wydatków na realizację zadania, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych (konto 530 – Programy – Kadra Narodowa Seniorów; dotowanie 530-01). Badane wydatki poniesiono zgodnie z przeznaczeniem i warunkami określonymi w programie. Zbadano wydatki z umowy dotyczące kosztów bezpośrednich łącznie na kwotę 2 740 171,75 zł (w tym koszty szkoleniowe – zgrupowania i konsultacje krajowe na kwotę 1 305 533,87 zł, koszty szkoleniowe – zgrupowania zagraniczne 992 195,39 zł, koszty szkoleniowe – zawody 473 904,02 zł) oraz wydatki dotyczące kosztów pośrednich w kwocie 275 316,38 zł (wynagrodzenia na obsługę zadania – 27 200,00 zł, wdrożenie programu księgowego – 248 116,38 zł). Objęte badaniem dowody księgowe były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną (głównego księgowego PZLA oraz Sekretarza Generalnego PZLA) oraz zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części której dysponentem jest Minister SiT, przy czym sześć objętych badaniem umów zlecenia³⁶ nie zawierało daty zawarcia umowy, pięć umów zlecenia zawarto po terminie wykonania zleconych prac³⁷, w tym trzy umowy przyjęto do rozliczenia bez potwierdzenia wykonania pracy³⁸. 15 zbadanych faktur związanych z realizacją zadania zawierało wcześniejszą datę sprawdzenia merytorycznego niż data wpływu do PZLA³⁹, jedna faktura nie zawierała podpisu osoby odpowiedzialnej za sprawdzenie dowodu księgowego pod względem formalno-rachunkowym⁴⁰, jedna faktura nie zawierała daty sprawdzenia pod względem formalno-rachunkowym⁴¹, jedna faktura nie zawierała podpisu głównego księgowego pod zatwierdzeniem do wypłaty⁴², 12 faktur zostało opłaconych po terminie płatności, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

³⁵ Na sprawozdanie składają się: ocena startu w zawodach mistrzowskich oraz komunikat końcowy zawodów lub wydruk ze strony internetowej potwierdzony przez PZLA.

³⁶ Umowy zlecenia nr 21/02/2023, nr 89/04/2023, nr 131/06/2023, nr 132/06/2023, nr 329/11/2023, nr 354/12/2023.

³⁷ Umowa zlecenia nr 47/03/2023, nr 110/06/2023, nr 33/02/2023, nr 35/02/2023 i nr 38/02/2023.

³⁸ Umowy zlecenia nr 33/02/2023, nr 35/02/2023 i nr 38/02/2023.

³⁹ 1) Fa/0052/23 z dn. 21.01.2023 r., 2) Fa nr 76/2023 z dn. 13.07.2023 r., 3) FVS/11/07/2023 z dn. 11.07.2023 r., 4) Fa Vat nr 2023/S/14 z dn. 30.11.2023 r., 5) Fa Vat 66/11/2023/FVS-1 z dn. 24.11.2023 r., 6) Fa 2/12/2023/Z z dn. 01.12.2023 r., 7) Fa nr 6/12/2023/Z z dn. 01.12.2023 r., 8) Fa nr 4481/2023/OS/FA z dn. 12.11.2023 r., 9) Fa 6/10/2023 z dn. 31.10.2023 r., 10) Rachunek numer R2 z dn. 7.06.2023, 11) Fa 3/05/2023 z dn. 31.05.2023 r., 12) FS/23/11/2 z dn. 15.11.2023 r., 13) FA/2/2023 z dn. 13.07.2023 r., 14) Faktura VAT 0056 z dn. 23.01.2023 r., 15) korekta 0003 z dnia 24.01.2023 r.

⁴⁰ Fa/0052/23 z dn. 21.01.2023 r.

⁴¹ Fa nr 76/2023 r. z dn. 13.07.2023 r.

⁴² Fa nr 3/01/2023 z dn. 31.01.2023 r.

PZLA sporządził i przekazał do MSiT sprawozdania częściowe i końcowe z realizacji zadania, w terminach określonych w umowie o dofinansowanie⁴³. Związek uzyskał premie w sportach i konkurencjach objętych programem IO w kategorii seniora za zdobyte medale – w 2023 roku PZLA otrzymał premię w wysokości 400 000 zł (w związku ze zdobyciem srebrnych medali na Mistrzostwach Świata w Budapeszcie). W 2023 r. w ramach kosztów bezpośrednich umowy 2023/0049/0047/UDot/28/DSW, PZLA dokonał zakupu Systemu do oceny i analizy wydajności sportowców⁴⁴. Zapytanie ofertowe wraz z protokołem wyboru oferenta zamieszczono na stronie internetowej PZLA w zakładce zamówienia publiczne. Komisja PZLA przyjęła ofertę firmy wybranego wykonawcy⁴⁵.

(akta kontroli str. 608-615, 723-731, 934-1131)

Środki dofinansowania w ramach umowy nr 2022/0026/0047/UDot/28/DSW w wysokości 18 877,73 zł, w tym: 1) niewykorzystaną dotację w wysokości 6 949,13 zł zwrócono w dn. 20 stycznia 2023 r. (5 dni po terminie określonym w umowie o dofinansowanie) wraz z odsetkami w wysokości 12,57 zł, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*; 2) dotację pobraną w nadmiernej wysokości w kwocie 11 928,60 zł zwrócono 1 marca 2023 r. w terminie⁴⁶ wskazanym w umowie o dofinansowanie.

W związku z realizacją zadania dofinansowaniem objęto łącznie 243 zawodników KN, 182 szkoleniowców, w tym 106 trenerów KN, przeprowadzono 108 zgrupowań i konsultacji krajowych, 71 konsultacji zagranicznych, zawodnicy wzięli udział w 14 zawodach krajowych, 3 zagranicznych i 17 mistrzowskich. Uzyskano następujące wyniki sportowe: Halowe Mistrzostwa Świata Belgrad⁴⁷ – 2 medale (srebrny i brązowy) i 5 miejsc finałowych; Drużynowe Mistrzostwa Świata Maskat⁴⁸ – indywidualnie 3 i 8 miejsce, drużynowo seniorzy niesklasyfikowani; Mistrzostwa Świata Eugene⁴⁹ – 4 medale (1 złoty oraz 3 srebrne) oraz 5 miejsc finałowych; Mistrzostwa Europy Monachium⁵⁰ – 14 medali (3 złote, 6 srebrnych, 5 brązowych) oraz 9 miejsc finałowych (poz. 4-8). Założenia startu w zawodach mistrzowskich w dyscyplinach indywidualnych (Mistrzostwa Świata – Eugene/USA w terminie 15-24 lipca 2022 r.) uzasadniały powołanie zawodników do reprezentacji Polski z podaniem zasad kwalifikacji, w tym wskaźników WA/PZLA. Zawodników do reprezentacji Polski na mistrzostwa świata powołano na podstawie zasad kwalifikacji zatwierdzonych przez Zarząd PZLA oraz dodatkowo dołączono część zawodników z rankingu WA „Road to Oregon”. PZLA przesłał w formie elektronicznej do DSW MSiT i Zespołu Metodycznego w Instytucie Sportu – PIB dokumentację⁵¹ dotyczącą udziału w zawodach – założenia startu w dniu 1 lipca 2022 r., tj. 14 dni przed wyjazdem i uzupełnienie – preliminarz kosztów w dniu 5 lipca 2022 r. Sprawozdanie z Mistrzostw Świata⁵² w Eugene PZLA przesłał drogą elektroniczną do DSW MSiT oraz do Zespołu Metodycznego w Instytucie Sportu – Państwowym Instytucie Badawczym w dniu 5 sierpnia 2022 r., tj. w terminie 14 dni od zakończenia zawodów mistrzowskich.

⁴³ za I półrocze - 31.08.2023 r., za II półrocze - 30.11.2024 r., końcowe - 30.01.2024 r.

⁴⁴ Na kwotę 999 999,84 zł.

⁴⁵ Zgodnie z art. 70¹ i 70³ - 70⁵ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, dalej: kodeks cywilny.

⁴⁶ Termin do 14.03.2023 r.

⁴⁷ Planowane zdobycie 2-3 medale oraz 6 miejsc finałowych.

⁴⁸ Planowane zdobycie 6-8 miejsc drużynowo.

⁴⁹ Planowane zdobycie 4-6 medali oraz 8 miejsc finałowych.

⁵⁰ Planowane zdobycie 6-8 medali oraz 8 miejsc finałowych.

⁵¹ Na dokumentację składają się założenia startu w zawodach mistrzowskich i preliminarz finansowy dotyczący kosztów uczestnictwa w zawodach.

⁵² Na sprawozdanie składają się: ocena startu w zawodach mistrzowskich oraz komunikat końcowy zawodów lub wydruk ze strony internetowej potwierdzony przez PZLA.

W ramach realizowanego zadania zawodnikom KN zapewniono sprzęt sportowy i specjalistyczny, suplementy diety, odżywki, badania diagnostyczne i ubezpieczenie oraz doszkolono kadrę szkoleniową. W ramach przyznanego dofinansowania ustalono zgodnie z programem kwotę kosztów bezpośrednich w wysokości 18 750 795,80 zł i kosztów pośrednich w wysokości 2 196 000 zł. Wykonanie kosztów bezpośrednich wyniosło 18 734 846,30 zł, wykonanie kosztów pośrednich wyniosło 2 193 071,77 zł. Kwota kosztów pośrednich nie przekraczała limitu kosztów pośrednich wskazanego w programie. Udział środków własnych spełniał limit określony w programie.

PZLA prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z ww. dotacji oraz wydatków na realizację zadania, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych (konto 530 – Programy – Kadra Narodowa Seniorów; dotowanie 530-01). Badane dowody księgowe były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną (głównego księgowego PZLA oraz Sekretarza Generalnego PZLA) oraz zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister SiT.

Badane wydatki poniesiono zgodnie z przeznaczeniem i warunkami określonymi w programie. Zbadano wydatki z umowy z kosztów bezpośrednich łącznie na kwotę 2 263 821,51 zł (w tym koszty szkoleniowe – zgrupowania i konsultacje krajowe na kwotę 953 612,02 zł, koszty szkoleniowe – zgrupowania zagraniczne 415 819,21 zł, Koszty szkoleniowe – zawody 894 390,28 zł) i kosztów pośrednich 220 987,28 zł (wynagrodzenia na obsługę zadania – 187 460,69 zł, zakup materiałów, urządzeń biurowych i programów komputerowych wraz z kosztami konserwacji 33 526,59 zł).

Cztery objęte badaniem umowy zlecenia nie zawierały daty zawarcia umowy⁵³, cztery umowy zlecenia zostały przyjęte do rozliczenia bez potwierdzenia wykonania pracy⁵⁴, siedem zbadanych faktur związanych z realizacją zadania zawierało wcześniejszą datę sprawdzenia merytorycznego niż data wpływu do PZLA⁵⁵, osiem zbadanych faktur zostało opłaconych po terminie, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*.

PZLA sporządził i przekazał do MSiT sprawozdania częściowe i końcowe z realizacji zadania w terminach określonych w umowie o dofinansowanie⁵⁶.

⁵³ Umowy zlecenia nr 224/08/2022, 227/08/2022, 228/08/2022, 225/08/2022.

⁵⁴ Umowy zlecenia nr 224/08/2022, 227/08/2022, 228/08/2022, 226/08/2022.

⁵⁵ 1) Faktura VAT nr 181/4/2022 – wpłynęło do PZLA w dn. 16.05.2022 r., sprawdzono pod względem merytorycznym w dn. 12.05.2022 r., zatwierdzono do wypłaty 17.05.2022 r., termin płatności 17.05.2022 r., data płatności 19.05.2022 r., 2) Faktura VAT nr FA/0255/22 – wpłynęło do PZLA w dn. 16.03.2022 r., sprawdzono pod względem merytorycznym w dn. 14.03.2022 r., zatwierdzono do wypłaty 16.03.2022 r., termin płatności 22.03.2022 r., data płatności 28.03.2022 r., 3) Faktura numer 23/2022 - wpłynęło do PZLA w dn. 15.02.2022 r., sprawdzono pod względem merytorycznym w dn. 14.02.2022 r., zatwierdzono do wypłaty 15.02.2022 r., termin płatności 09.02.2022 r., data płatności 21.02.2022 r., 4) Faktura numer 2/01/2022 - wpływ do PZLA w dn. 15.02.2022 r., sprawdzono pod względem merytorycznym w dn. 14.02.2022 r., zatwierdzono do wypłaty 15.02.2022 r., termin płatności 05.02.2022 r., data płatności 21.02.2022 r., 5) Faktura VAT FVAT/34/01/2022 - wpływ do PZLA w dn. 15.02.2022 r., sprawdzono pod względem merytorycznym w dn. 08.02.2022 r., zatwierdzono do wypłaty 15.02.2022 r., termin płatności 14.02.2022 r., data płatności 21.02.2022 r., 6) Faktura VAT nr FA/0089/22 - wpływ do PZLA w dn. 21.02.2022 r., sprawdzono pod względem merytorycznym w dn. 17.02.2022 r., zatwierdzono do wypłaty 21.02.2022 r., termin płatności 14.02.2022 r., data płatności 23.02.2022 r., 7) Faktura numer 22/2022 - wpływ do PZLA w dn. 15.02.2022 r., sprawdzono pod względem merytorycznym w dn. 14.02.2022 r., zatwierdzono do wypłaty 15.02.2022 r., termin płatności 09.02.2022 r., data płatności 21.02.2022 r.

⁵⁶ Za I półrocze - 30.08.2022 r., za II półrocze – 30.11.2022 r., końcowe - 30.01.2023 r.

PZLA uzyskał premie w sportach i konkurencjach objętych programem IO w kategorii seniora za zdobyte medale – w 2022 roku PZLA otrzymał premię w wysokości 650 000 zł (za medale zdobyte na Mistrzostwach Świata w Eugene).

PZLA dokonywał zakupów w latach 2019-2024 na podstawie Kodeksu cywilnego⁵⁷ według zapisów w umowie, będącej przedmiotem wieloletniej współpracy z kontrahentami m.in. z Biurem Business Travel Club, na rezerwację i dostawę biletów lotniczych oraz regulacji wewnętrznych. Wybór wykonawców prezentowany był na stronie internetowej PZLA w zakładce zamówienia publiczne oraz w formie informacyjnych artykułów dotyczących podpisywanych umów m.in. z firmą OTCF S.A. z siedzibą w Krakowie (właścicielem marki 4F), z którą PZLA współpracuje od 2013 r. – kontrakt podpisany w czerwcu 2024 r. na kolejne 8 lat.

(akta kontroli str. 616-731, 736-744, 833-933)

5. W okresie objętym kontrolą Związek realizował zadania w ramach Programu wspierania sportów nieolimpijskich poprzez dofinansowanie przygotowania i udziału zawodników we współzawodnictwie międzynarodowym w ramach pięciu umów o dofinansowanie na łączną kwotę 1 335 173,54 zł. Szczegółowym badaniem objęto umowę nr 2020/0096/0047/Udot/DSW z dnia 14 maja 2020 r. wraz z aneksami⁵⁸ (dalej: umowa nr 2020/0096/0047/Udot/DSW) na kwotę 260 000,00 zł (wykorzystano 100% dofinansowania). W ramach przyznanego dofinansowania ustalono zgodnie z programem procentowy udział kosztów pośrednich w stosunku do kosztów bezpośrednich (wydatkowano 33 900 zł w ramach kosztów pośrednich oraz 226 100 zł w ramach kosztów bezpośrednich). Udział środków własnych do zadania spełniał limit określony w programie i wyniósł 24 400 zł. Związek prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków dotacji i wydatków na realizację zadania, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych (konto 532 – Wspieranie sportów nieolimpijskich). Badane dowody księgowe były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną (głównego księgowego PZLA oraz Sekretarza Generalnego) oraz zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister SiT. Zbadane wydatki w ramach umowy na kwotę 74 706,49 zł w ramach kosztów bezpośrednich i 10 192,28 zł w ramach kosztów pośrednich zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem i warunkami określonymi w programie. PZLA składał sprawozdania częściowe oraz sprawozdanie końcowe z wykonania zadania w terminach określonych w umowie. W ramach realizacji zadania zbadano zamówienia na zakup i obsługę sprzętu sportowego i specjalistycznego, na które wydatkowano 17 903,13 zł⁵⁹.

W wyniku realizacji zadania zorganizowano Mistrzostwa Polski w Biegach Górskich, Mistrzostwa Polski w Biegu 24-godzinny, biegi na dystansie 100 i 50 kilometrów. Odbyły się trzy zgrupowania dla zawodników. W zadaniu uczestniczyło 63 członków KN oraz 9 szkoleniowców (w tym czterech trenerów). Większość imprez mistrzowskich została odwołana ze względu na epidemię COVID-19. Odbyły się Mistrzostwa Świata w półmaratonie w Gdyni (17 października 2020 r.), podczas których reprezentanci Polski zajęli 28 i 34 miejsce. Wynik był zgodny z założeniami PZLA (jednego miejsca 20-30).

⁵⁷ Zgodnie z art. 70¹ i 70³ - 70⁵ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny Dz. U. z 2023 r. poz. 1610, ze zm.).

⁵⁸ Aneks nr 1 z 10 września, aneks nr 2 z 7 grudnia, aneks nr 3 z 16 grudnia 2020 r.

⁵⁹ Zbadane zamówienia realizowano zgodnie z postanowieniami Procedury udzielania zamówień przez Polski Związek Lekkiej Atletyki, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały nr 36 Zarządu Polskiego Związku Lekkiej Atletyki z dnia 24 listopada 2020 r. Dalej: wewnętrzna procedura udzielania zamówień.

6. W latach 2019-2021 Związek otrzymał dofinansowanie na realizację pięciu zadań w ramach Programu dofinansowania zadań ze środków budżetu państwa z zakresu wspierania promocji sportu poprzez dofinansowanie organizacji w Polsce imprez mistrzowskich. W ramach zawartych umów wydatkowano łącznie 6 274 999,01 zł, w tym: 1) w 2019 r. – 600 000,00 zł w związku z realizacją Drużynowych Mistrzostw Europy w Bydgoszczy, 2) w 2020 r. – 350 000,00 zł – w związku z realizacją MŚ w Półmaratonie w Gdyni, 3) w 2021 r. – 900 000,00 zł – w związku z realizacją Drużynowych Mistrzostw Europy w Chorzowie, 4) w 2021 r. – 1 425 000,00 zł – w związku z realizacją MŚ Sztafet - WAR Silesia, 5) w 2021 r. – 2 999 999,01 zł – w związku z realizacją Halowych Mistrzostw Europy w Toruniu. Szczegółowym badaniem objęto dwie umowy zawarte w 2021 r.:

- umowę nr 2021/0031/0047/UDot/DSW z dnia 24 lutego 2021 r. wraz z aneksami⁶⁰ na realizację zadania dot. „Wspierania promocji sportu poprzez dofinansowanie imprez mistrzowskich oraz międzynarodowych zawodów kwalifikacyjnych do Igrzysk Olimpijskich Tokio 2020, organizowanych w Polsce w roku 2021” – Halowe Mistrzostwa Europy w Toruniu (dalej: umowa nr 2021/0031/0047/UDot/DSW);
- umowę nr 2021/0363/0047/Udot/DSW z dnia 8 lipca 2021 r. na realizację zadania dot. „Wspierania promocji sportu poprzez dofinansowanie imprez mistrzowskich oraz międzynarodowych zawodów kwalifikacyjnych do Igrzysk Olimpijskich Tokio 2020, organizowanych w Polsce w roku 2021” – Lekkoatletyczne Mistrzostwa Świata Sztafet – World Athletics Relays Silesia 2021 (dalej: umowa nr 2021/0363/0047/Udot/DSW).

W związku z realizacją umowy nr 2021/0031/0047/UDot/DSW Związek otrzymał dofinansowanie w wysokości 3 000 000,00 zł, z czego wykorzystano 2 999 999,01 zł (dofinansowanie stanowiło 69,77% całości zadania). Niewykorzystane dofinansowanie w wysokości 0,99 zł zwrócono po terminie wskazanym w umowie o dofinansowanie, tj. w dniu 27 sierpnia 2021 r., co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*. W związku z realizacją zadania w ramach umowy prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową środków dotacji i wydatków ze środków dotacji (konto 533). Badane dowody księgowe były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną (głównego księgowego PZLA oraz sekretarza generalnego PZLA) oraz zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister SiT. Procentowy udział środków własnych został określony stosownie do postanowień programu i wyniósł 1 300 000,00 (wpłaty i opłaty adresatów zadania, tj. 30,23% całości zadania). W ramach przyznanej dotacji ustalono kwotę środków pośrednich niezbędnych do realizacji zadania w wysokości 270 000,00 zł. Zbadane wydatki poniesiono zgodnie z przeznaczeniem i warunkami określonymi w programie, przy czym cztery umowy cywilnoprawne zawarte w ramach realizacji zadania nie zawierały daty zawarcia umowy⁶¹, trzy umowy zostały zawarte po terminie prac wskazanych do wykonania w jej treści⁶², osiem umów nie zawierało potwierdzenia wykonania pracy wskazanej w umowie⁶³, dziewięć umów nie zostało

⁶⁰ Aneks nr 1 z dnia 25 lutego 2021 r., aneks nr 2 z dnia 15 czerwca 2021 r.

⁶¹ Umowa zlecenia 142/04/2021, 205/06/2021, 207/06/2021, 209/06/2021.

⁶² Umowa zlecenia 143/04/2021, 144/04/2021, 146/04/2021.

⁶³ Umowa zlecenia 143/04/2021, 146/04/2021, 203/06/2021, 204/06/2021, 205/06/2021, 206/06/2021, 207/06/2021, 209/06/2021.

sprawdzonych pod względem merytorycznym⁶⁴. Szczegółowym badaniem objęto 100% wydatków z umowy w ramach kosztów bezpośrednich i 100% pośrednich, w przypadku 19 dowodów księgowych dokonano płatności po terminie wskazanym na fakturze, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*. Sprawozdanie końcowe z realizacji zadania złożono w terminie określonym w umowie. W zawodach wzięło udział 800 zawodników, 300 osób towarzyszących, 200 wolontariuszy oraz 135 sędziów. W trakcie Halowych Mistrzostw Europy w Toruniu reprezentanci Polski zdobyli dziesięć medali⁶⁵.

(akta kontroli str. 320-346, 2156-2350)

W związku z realizacją umowy nr 2021/0363/0047/Udot/DSW, PZLA otrzymał dofinansowanie w wysokości 1 425 000,00 zł (wykorzystano 100% dofinansowania, co stanowiło 69,68% całości zadania).

W związku z realizacją zadania w ramach umowy prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową środków dotacji i wydatków ze środków dotacji (konto 534 – Promocja WAR Silesia). Badane dowody księgowe były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną (głównego księgowego PZLA oraz Sekretarza Generalnego PZLA) oraz zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister SiT. Procentowy udział środków własnych został określony stosownie do postanowień programu i wyniósł 620 000,00 zł⁶⁶ (30,32% całości zadania). W ramach przyznanej dotacji ustalono kwotę środków pośrednich niezbędnych do realizacji zadania w wysokości 129 000,00 zł. Zbadane wydatki poniesiono zgodnie z przeznaczeniem i warunkami określonymi w programie, przy czym 28 umów cywilnoprawnych⁶⁷ zawieranych w ramach realizacji zadania nie zawierało dat ich zawarcia oraz nie zawierało potwierdzenia wykonania pracy wskazanej w treści umów.

Badanie przeprowadzono na próbie 100% kosztów bezpośrednich (1 296 000,00 zł)⁶⁸ oraz 100% kosztów pośrednich (129 000,00 zł). W przypadku dwóch dowodów księgowych dokonano płatności po terminie wskazanym na fakturze, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*. Sprawozdanie końcowe z realizacji zadania złożono w terminie określonym w umowie. Efektem realizacji zadania było zorganizowanie Lekkoatletycznych Mistrzostw Świata Sztafet – World Athletics Relays Silesia 2021, które odbyły się w dniach 1-2 maja 2021 r. na Stadionie Śląskim w Chorzowie jako najważniejsze lekkoatletyczne wydarzenie na świecie, dające sztafetom bezpośrednią kwalifikację do Igrzysk Olimpijskich Tokio 2020 oraz do Mistrzostw Świata w Lekkiej Atletyce w USA. Otrzymane w ramach zawartej umowy dofinansowanie umożliwiło rozszerzenie promocji wydarzenia poprzez zapewnienie bezpośredniej transmisji TV na żywo dla kibiców przed telewizorami. W wyniku realizacji zadania przeprowadzono zaplanowane działania reklamowe oparte na

⁶⁴ Umowa zlecenia 144/04/2021, 145/04/2021, 203/06/2021, 204/06/2021, 205/06/2021, 206/06/2021, 207/06/2021, 208/06/2021, 209/06/2021.

⁶⁵ Złoty medal w biegu na 800 m, srebrny medal w biegu na 400 m, srebrny medal w biegu na 800 m (K), srebrny medal w biegu na 800 m (M), srebrny medal w biegu na 1500 m, srebrny medal w pchnięciu kulą, brązowy medal w biegu na 800 m, brązowy medal w sztafecie 4x400 m, brązowy medal w skoku o tyczce, brązowy medal w siedmioboju.

⁶⁶ Środki finansowe przyznane przez Stadion Śląski na podstawie umowy dotyczącej rozliczenia kosztów Lekkoatletycznych Mistrzostw Świata Sztafet – World Athletics Relays Silesia 2021 z dnia 30 kwietnia 2021 r.

⁶⁷ 314/08/2021, 315/08/2021, 316/08/2021, 317/08/2021, 318/08/2021, 319/08/2021, 351/08/2021, 352/08/2021, 353/08/2021, 354/08/2021, 355/08/2021, 356/08/2021, 350/08/2021, 341/08/2021, 342/08/2021, 343/08/2021, 344/08/2021, 345/08/2021, 346/08/2021, 347/08/2021, 348/08/2021, 349/08/2021, 336/08/2021, 337/08/2021, 338/08/2021, 335/08/2021, 339/08/2021, 340/08/2021

⁶⁸ W ramach umowy dotyczącej rozliczenia kosztów Lekkoatletycznych Mistrzostw Świata Sztafet – World Athletics Relays Silesia 2021 zawartej 30 kwietnia 2021 r. w Chorzowie.

promocji wydarzenia w prasie, radiu, telewizji, Internecie i na nośnikach zewnętrznych. W zawodach wzięło udział 500 zawodników. Osiągnięto następujące wyniki sportowe: sztafeta kobiet 4x200m: 1 miejsce, sztafeta 2x2x400m MIX: 1 miejsce; sztafeta płotkarska MIX: 2 miejsce; sztafeta kobiet 4x400m: 2 miejsce, sztafeta kobiet 4x100: 2 miejsce; sztafeta męska 4x400m: 9 miejsce; sztafeta 4x400m MIX: 10 miejsce, sztafeta męska 4x100: 10 miejsce.

(akta kontroli str. 278-283, 1987-2155)

7. W latach 2022-2023 PZLA otrzymał dofinansowanie w ramach dwóch edycji programu Wspierania programów kariery dwutorowej dla członków kadr narodowych ze środków budżetu państwa. Szczegółowym badaniem objęto:

- umowę nr 2022/1094/0047/UDot/28/DSW z dnia 31 sierpnia 2022 r. wraz z aneksami⁶⁹ (dalej: umowa nr 2022/1094/0047/UDot/28/DSW);
- umowę nr 2023/1079/0047/UDot/28/DSW z dnia 28 sierpnia 2023 r. (dalej: umowa nr 2023/1079/0047/UDot/28/DSW).

W związku z realizacją umowy nr 2022/1094/0047/UDot/28/DSW, PZLA otrzymał dofinansowanie w wysokości 200 000,00 zł, z czego wykorzystano 199 393,15 zł. Kwota niewykorzystanego dofinansowania w wysokości 600,01 zł została zwrócona na rachunek bankowy Ministerstwa w dniu 3 lutego 2023 r., tj. po terminie wskazanym w umowie o dofinansowanie⁷⁰, kwotę dotacji pobranej w nadmiernej wysokości (6,84 zł zwrócono w dniu 28 lutego 2023 r.), co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W związku z realizacją zadania w ramach umowy prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową środków dotacji i wydatków ze środków dotacji (konto 535 – Kariera dwutorowa). Badane dowody księgowe były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną (głównego księgowego PZLA oraz Sekretarza Generalnego PZLA) oraz zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister SiT, przy czym w przypadku jednego dowodu księgowego dokonano korekty treści kwoty zatwierdzonej do wypłaty przy pomocy korektora, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*. Procentowy udział środków własnych został określony stosownie do postanowień programu i wyniósł 6 000,00 zł. W ramach przyznanej dotacji na rok 2022 kwotę kosztów pośrednich niezbędnych na realizację zadania publicznego ustalono w wysokości 26 000,00 zł (wykonanie 25 400,00 zł). Zbadane wydatki poniesiono zgodnie z przeznaczeniem i warunkami określonymi w programie, przy czym dwie umowy cywilnoprawne zawarte w ramach realizacji zadania zostały zawarte po terminie prac wskazanych do wykonania w ich treści⁷¹, jedna umowa nie została podpisana przez Zleceniobiorcę⁷², jedna umowa nie została podpisana przez Zleceniodawcę i rachunek do tej umowy nie został podpisany przez Sekretarza Generalnego⁷³.

Badanie przeprowadzono na próbie 34% kosztów pośrednich (8 738,40 zł) oraz 100% kosztów bezpośrednich (173 993,15 zł). W przypadku dwóch dowodów księgowych dokonano płatności po terminie wskazanym na fakturze, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*. W trakcie realizacji zadania złożono dwa

⁶⁹ Aneks nr 1 do umowy zawarty 10 listopada 2022 r., aneks nr 2 do umowy zawarty 30 grudnia 2022 r.

⁷⁰ Zgodnie z § 6 ust. 1 umowy, niewykorzystane środki finansowe z dotacji Zleceniobiorca jest zobowiązany zwrócić w terminie do 15 dni od dnia wskazanego w § 2 ust. 1 jako termin końcowy wykonania zadania publicznego, tj. od dnia 31 grudnia 2022 r.

⁷¹ Umowa zlecenia 268/09/2022, 275/10/2022.

⁷² Umowa zlecenia 267/09/2022.

⁷³ Umowa zlecenia 384/12/2022.

sprawozdania częściowe z wykonania zadania oraz sprawozdanie końcowe z realizacji zadania w terminie określonym w umowie. Zbadane zamówienia dotyczące zakupów sprzętu specjalistycznego na kwotę 10 159,99 zł realizowano zgodnie z wewnętrzną procedurą udzielania zamówień.

W ramach realizacji celu zadania określonego w umowie zostały zorganizowane dwa kursy kwalifikacyjne dla członków KN: w Karpaczu (20 osób uczestniczących) i Władysławowie – Cetniewie (30 osób uczestniczących). Uczestnicy kursów zdali egzaminy po zakończonych zajęciach na instruktora lekkiej atletyki, zasilając kadrę szkoleniową PZLA. Zadaniem objęto 50 członków KN.

NIK zwraca uwagę, że w dokumentacji umowy nie znajdował się podpisany przez Zleceniodawcę aneks nr 1 do umowy nr 2022/1094/0047/UDot/28/DSW o dofinansowanie zadania publicznego ze środków budżetu państwa, co stanowiło naruszenie § 4 ust. 2 ww. umowy, stosownie do którego Zleceniobiorca zobowiązuje się do przechowywania dokumentacji związanej z realizacją zadania publicznego przez 5 lat, licząc od początku roku następującego po roku, w którym Zleceniobiorca realizował zadanie publiczne.

Jak wyjaśnił Pan Henryk Olszewski, Prezes Zarządu PZLA, w latach 2021-2023 większość oryginałów umów i aneksów była przechowywana przez byłego pracownika Związku. Pośród licznych dokumentów przekazanych przez tego pracownika, po zakończeniu współpracy nie odnaleziono aneksu, stąd PZLA wystąpiło do MSiT z prośbą o przekazanie duplikatu, aby uzupełnić braki dokumentacyjne.

(akta kontroli str.1286-1368)

W związku z realizacją umowy nr 2023/1079/0047/UDot/28/DSW, Związek otrzymał dofinansowanie w wysokości 370 000,00 zł (wykorzystano 100%). Procentowy udział środków własnych został określony stosownie do postanowień programu i wyniósł 11 500,00 zł. W wyniku realizacji zadania wydatkowano 48 000 zł w ramach kosztów pośrednich oraz 322 000 zł w ramach kosztów bezpośrednich. Zbadane wydatki poniesiono zgodnie z przeznaczeniem i warunkami określonymi w programie (badaniem objęto 100% dowodów księgowych). W związku z realizacją zadania w ramach umowy prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową środków dotacji i wydatków ze środków dotacji (konto 535 – Kariera dwutorowa). Badane dowody księgowe były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną (głównego księgowego PZLA oraz Sekretarza Generalnego PZLA) oraz zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister SiT. Zbadane zamówienia dotyczące zakupów sprzętu specjalistycznego na kwotę 15 807,96 zł realizowano zgodnie z wewnętrzną procedurą udzielania zamówień.

PZLA składał sprawozdania częściowe oraz sprawozdanie końcowe z wykonania zadania w terminach określonych w umowie. Zadaniem objęto 73 członków KN, zorganizowano trzy kursy kwalifikacyjne na instruktora lekkiej atletyki dla członków KN. Dodatkowo zrealizowano szkolenie on-line, w którym wzięły udział 123 osoby.

Osiem objętych badaniem umów zlecenia zostało zawartych po terminie prac wskazanych do wykonania w ich treści⁷⁴. Osiem rachunków do umów zlecenia zawierało daty wpływu wcześniejsze niż daty zawarcia umów⁷⁵. W jednym przypadku błędnie zamieszczono kwotę dot. rozliczonej płatności ze środków budżetu

⁷⁴ Umowy zlecenia nr 303/10/2023, 280/10/2023, 285/10/2023, 304/10/2023, 305/10/2023, 268/09/2023, 259/09/2023, 275/10/2023.

⁷⁵ Dot. umów zlecenia nr 367/12/2023, 364/12/2023, 365/12/2023, 366/12/2023, 214/08/2023, 307/10/2023, 371/12/2023, 348/12/2023.

państwa⁷⁶. Sześć faktur opłacono po terminie, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 289-292, 1135-1285)

8. W okresie objętym kontrolą w PZLA zrealizowano sześć projektów naukowych realizowanych w ramach programu Wspierania projektów naukowych w zakresie sportu wyczynowego ze środków budżetu państwa. Dotyczyły one badań ukierunkowanych na wspomaganie zawodników KN w przygotowaniach do imprez mistrzowskich. Szczegółowym badaniem objęto umowę nr 2023/0195/0047/Udot/28/DSW z dnia 16 czerwca 2023 r.⁷⁷ (dalej: umowa 2023/0195/0047/Udot/28/DSW) na realizację zadania pn. Przygotowanie kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy poprzez dofinansowanie projektu naukowego pt.: Optymalizacja wykorzystania poaktywacyjnego wzrostu sprawności fizycznej (PEPE) w sprincie lekkoatletycznym oraz analiza kinematyczna biegu sprinterskiego w kolcach lekkoatletycznych wyposażonych w płytkę karbonową na kwotę 62 000,00 zł (wykorzystano 100% dofinansowania).

W ramach realizacji zadania zrealizowano jeden projekt badawczy. Program nie zakładał udziału kosztów pośrednich w realizacji zadania. Udział środków własnych wyniósł 2 000 zł i był zgodny z postanowieniami programu. W związku z realizacją zadania w ramach umowy prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową środków dotacji i wydatków ze środków dotacji (konto 533). Zbadany dowód księgowy (na kwotę 64 000 zł) był opisany, sprawdzony pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzony do wypłaty przez osobę odpowiedzialną (głównego księgowego PZLA oraz sekretarza generalnego PZLA) oraz zawierał klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister SiT. Sporządzono protokół odbioru części projektu oraz raport końcowy, które zostały złożone w terminach przewidzianych w umowie. W wyniku realizacji projektu przygotowano rekomendacje i przedstawiono metodologię trenerom, a także przedstawiono wyniki pilotażowe oraz właściwe na krajowych konfederacjach naukowo-metodycznych oraz naukowych o zasięgu międzynarodowym.

(akta kontroli str. 462-466, 1369-1404)

9.1. W ramach sportu powszechnego PZLA otrzymał w latach 2019-2023 dofinansowanie w programach i konkursach ogłaszanych przez Ministra z budżetu państwa, części 25 w wysokości 1 919 820,28 zł oraz FRKF w wysokości 28 805 468,54 zł, tj. w łącznej kwocie 30 725 288,82 zł, w tym w 2019 r. – 180 700,00 zł (część 25), 5 400 000,00 zł (FRKF), w 2020 r. – 59 285,74 zł (część 25), 4 923 086,75 zł (FRKF), w 2021 r. – 109 079,48 zł (część 25), 4 443 830,06 zł (FRKF), w 2022 r. – 1 570 755,06 zł (część 25), 5 288 480,45 zł (FRKF), w 2023 r. 8 750 071,28 zł (FRKF). Ze środków budżetu państwa – część 25 oraz FRKF realizowano zadania w latach 2019-2024 (I kwartał) w ramach programów i konkursów ogłaszanych przez Ministra, tj.:

– w ramach Programu „Sport dla Wszystkich” w ramach upowszechniania sportu w społeczeństwie poprzez wspieranie przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu różnych grup społecznych i środowiskowych – zawarto cztery umowy, wykorzystano 369 060,57 zł;

– w ramach konkursu na dofinansowanie zadań z zakresu Programu „Sportowe Wakacje +” realizowanych w ramach zadania „Sport dla wszystkich” – zawarto dwie umowy, wykorzystano 1 550 759,71 zł;

⁷⁶ Faktura nr FA/2/12/2023.

⁷⁷ Aneks do umowy z dnia 29 listopada 2023 r.

- w ramach konkursu „Wspieranie organizacji imprez sportowych dla dzieci i młodzieży” w ramach Programu „Sport Wszystkich Dzieci” ze środków FRKF – zawarto jedną umowę, wykorzystano 100 000,00 zł;
- w ramach zadania „Wspieranie projektów upowszechniania sportu dzieci i młodzieży realizowanych przez polskie związki sportowe, państwowe instytuty badawcze oraz Polski Komitet Olimpijski” – zawarto jedną umowę, wykorzystano 8 750 071,28 zł;
- w ramach konkursu „Wspieranie projektów upowszechniania sportu dzieci i młodzieży realizowanych przez polskie związki sportowe” zawarto cztery umowy, wykorzystano 19 955 397,26 zł.

Jak wyjaśnił Pan Henryk Olszewski, Prezes Zarządu PZLA, Związek wraz z corocznym rozwojem programu składał oferty na wyższe kwoty dofinansowania względem 2019 r. Jednocześnie, PZLA nie ma wpływu na wysokość otrzymanego dofinansowania. W celu odpowiedniej realizacji założeń programu, PZLA pozyskiwał środki z innych źródeł, które pozwalały utrzymać ustalony standard współpracy oraz realizacji projektu zgodnie z założonymi planami.

(akta kontroli str. 446-451)

9.2. Szczegółowym badaniem objęto umowy o dofinansowanie w ramach programów Ministra w ramach sportu powszechnego, tj.: dwie umowy o dofinansowanie w ramach Programu „Sport dla Wszystkich”, jedną umowę o dofinansowanie w ramach Programu „Sportowe Wakacje+”; dwie umowy o dofinansowanie w ramach programu Wspieranie projektów upowszechniania sportu dzieci i młodzieży realizowanych przez polskie związki sportowe w Programie „Sport Wszystkich Dzieci”.

- W związku z realizacją umowy nr 2019/0548/0047/UDot/DS/01/BP z dnia 17 października 2019 r. wraz z aneksem⁷⁸ (dalej: umowa nr 2019/0548/0047/UDot/DS/01/BP) PZLA otrzymał i wykorzystał dofinansowanie w wysokości 180 700,00 zł (100% udzielonej dotacji).

Udział środków własnych do zadania określono stosownie do postanowień programu w wysokości 47 310 zł. Procentowy udział kosztów pośrednich do kosztów bezpośrednich określonych w programie został zachowany, zgodnie z limitem określonym w programie. Wykorzystano 16 420 zł w ramach kosztów pośrednich oraz 180 700 zł w ramach kosztów bezpośrednich. W związku z realizacją zadania prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową środków dotacji i wydatków ze środków dotacji (konto 564 - Program - Sport dla wszystkich).

Badane dowody księgowe były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną (głównego księgowego PZLA oraz Sekretarza Generalnego PZLA) oraz zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister SiT. Zbadano dowody księgowe na kwotę 43 414,15 zł w ramach kosztów bezpośrednich i 11 413,72 zł w ramach kosztów pośrednich. Zbadane wydatki poniesiono zgodnie z przeznaczeniem i warunkami określonymi w programie. PZLA składał sprawozdania częściowe oraz sprawozdanie końcowe z wykonania zadania w terminach określonych w umowie. W ramach zadania nie wydatkowano środków na sprzęt sportowy. Zorganizowano trzy imprezy sportowe, w których wzięło udział 3444 uczestników i 101 osób obsługujących zadanie (nie finansowano udziału szkoleniowców). Zrealizowano cele w ramach realizacji zadania, tj.: upowszechniono aktywność fizyczną, postawy sportowe, społeczne i zdrowotne wśród dzieci i młodzieży, zapewniono dzieciom bezpieczny i aktywny sposób spędzenia wolnego czasu. Stwierdzone nieprawidłowości w związku z realizacją umowy dotyczyły

⁷⁸ Aneks nr 1 z dnia 28 listopada 2019 r.

płatności pięciu faktur po terminie, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 467-471, 1463-1518)

- W związku z realizacją umowy nr 2021/0347/0047/UDOT/DS/01/PW1 z dnia 6 lipca 2021 r. (dalej: nr 2021/0347/0047/UDOT/DS/01/PW1) Ogólnopolskie Miasteczka Lekkoatletyka dla każdego! PZLA otrzymał dofinansowanie w wysokości 50 000 zł (kwota wykorzystanego dofinansowania 49 079,48 zł).

Kwota niewykorzystanego dofinansowania została zwrócona do MSiT po terminie wskazanym w umowie o dofinansowanie, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*. Udział środków własnych do zadania określono stosownie do postanowień programu. Procentowy udział kosztów pośrednich do bezpośrednich został zachowany zgodnie z limitem określonym w programie, wydatkowano 44 654,48 zł w ramach kosztów bezpośrednich oraz 4 425 zł w ramach kosztów pośrednich. W związku z realizacją zadania prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową środków dotacji i wydatków ze środków dotacji (konto 564 - Ogólnopolskie miasteczka LDK!). Badane dowody księgowe były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną (głównego księgowego PZLA oraz sekretarza generalnego PZLA) oraz zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister SiT. Zbadano dowody księgowe na kwotę 10 762,34 zł w ramach kosztów bezpośrednich i 4 425 zł w ramach kosztów pośrednich. Zbadane wydatki poniesiono zgodnie z przeznaczeniem i warunkami określonymi w programie. Zbadane zamówienia dotyczące zakupów sprzętu sportowego na kwotę 599,94 zł realizowano zgodnie z wewnętrzną procedurą udzielania zamówień. W ramach zadania zorganizowano pięć imprez sportowych, w których wzięło udział 3500 uczestników i 70 osób obsługujących zadanie (nie finansowano udziału szkoleniowców).

PZLA złożył sprawozdania częściowe oraz sprawozdanie końcowe z wykonania zadania w terminach określonych w umowie. Stwierdzone nieprawidłowości w związku z realizacją umowy dotyczyły płatności sześciu faktur po terminie płatności oraz dwóch rachunków do umów zlecenia, które nie zostały zatwierdzone do wypłaty przez głównego księgowego, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 467-471, 1519-1647)

- W związku z realizacją umowy nr 2022/0577/0047/Udot/DS/07/KK z dnia 27 czerwca 2022 r. Sportowe Wakacje+ Lekkoatletyczne Nadzieje Olimpijskie (dalej: umowa nr 2022/0577/0047/Udot/DS/07/KK) PZLA otrzymał dofinansowanie w wysokości 1 500 000 zł (kwota wykorzystanego dofinansowania 1 490 759,71 zł).

Kwota niewykorzystanego dofinansowania w wysokości 9 240,29 zł została zwrócona 20 stycznia 2023 r., tj. 5 dni po terminie określonym w umowie o dofinansowanie, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Zrealizowane zadanie polegało na organizacji imprez w wieloboju lekkoatletycznym obejmującym co najmniej 16 eliminacji wojewódzkich i jednych ogólnopolskich zawodów finałowych w terminie od 1 kwietnia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

Zgodnie z pkt. VII Programu „Sportowe Wakacje+”, w ramach realizacji zadania udział środków własnych lub środków pochodzących z innych źródeł przewidywany był w wysokości nie mniejszej niż 5% całości kosztów zadania, tj. przy kwocie dofinansowania 1 500 000 zł – 75 000 zł. Zgodnie z § 3 ust. 3 umowy nr 2022/0577/0047/Udot/DS/07/KK PZLA zobowiązał się do przekazania na realizację

zadania publicznego środków finansowych własnych, tj. środków finansowych własnych, środków finansowych z innych źródeł, wkładu niefinansowego osobowego (w tym świadczeń wolontariuszy i pracy społecznej członków) oraz wkładu niefinansowego rzeczowego w wysokości 1 255 000 zł). W załączniku nr 6 rozliczenia realizacji zadania (przekazanego do MSiT w dniu 30 stycznia 2023 r.) w części II Sprawozdanie z wykonania wydatków zawarto informację, że z powodu braku dofinansowania od jednego ze sponsorów, wykazane środki własne do zadania są niższe niż zakładane, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W ramach przyznanego dofinansowania ustalono zgodnie z programem kwotę kosztów bezpośrednich w wysokości 1 365 000 zł i kosztów pośrednich w wysokości 135 000 zł. Wykonanie kosztów bezpośrednich wyniosło 1 356 639,46 zł i kosztów pośrednich 134 120,25 zł. Kwota kosztów pośrednich nie przekraczała limitu kosztów pośrednich wskazanego w programie. Udział środków własnych spełniał limit określony w programie. PZLA prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z ww. dotacji oraz wydatków na realizację zadania, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych (konto 568 - Sportowe Wakacje+; dotowanie 568-01). Badane wydatki poniesiono zgodnie z przeznaczeniem i warunkami określonymi w programie. Zbadano wydatki z umowy z kosztów bezpośrednich łącznie na kwotę 518 057,04 zł (w tym koszty m.in. zakupu sprzętu sportowego, materiałów promocyjnych, dyplomów koszty obsługi sędziowskie i medycznej) i kosztów pośrednich 15 550,00 zł (wynagrodzenia na obsługę zadania i koszty wynajmu lokalu biurowego). Zbadane dowody księgowe badanych kosztów bezpośrednich i pośrednich zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister SiT. W przypadku czterech zbadanych faktur dokonano płatności po terminie oraz dokonano błędnego opisu merytorycznego jednego dokumentu księgowego, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W ramach realizacji zadania publicznego osiągnięto następujące rezultaty: zorganizowano 17 zawodów wojewódzkich dla 7 056 dzieci w wieku 10-11 lat; zorganizowano 1 Finał Ogólnopolski dla 580 dzieci w wieku 10-11 lat; zorganizowano 18 imprez towarzyszących, Stref Młodego Olimpijczyka dla 4 500 dzieci i młodzieży. Zakładane cele zostały osiągnięte, cykl zawodów sportowych lekkoatletycznych dla dzieci w wieku 10-11 lat został zorganizowany. Faktyczna liczba uczestniczących – 12 136 osób była mniejsza od zaplanowanej liczby uczestników i wynikała ze zmniejszonego zainteresowania szkół w udziale w imprezie z uwagi na okres tj. początek roku szkolnego.

(akta kontroli str. 795-832)

- W związku z realizacją umowy nr 2020/0077/0028/SubB/DS-SWD/12/MP z dnia 8 maja 2020 r. wraz z aneksami⁷⁹ na realizację zadania pn. Lekkoatletyka dla każdego (dalej: umowa nr 2020/0077/0028/SubB/DS-SWD/12/MP) PZLA otrzymał dofinansowanie w wysokości 5 000 000,00 zł (wykorzystano 4 923 086,75 zł). Kwota niewykorzystanego dofinansowania w wysokości 76 913,25 zł została zwrócona po terminie określonym w umowie o dofinansowanie, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Udział środków własnych do zadania określono stosownie do postanowień programu w wysokości 2 176 000 zł. Procentowy udział kosztów pośrednich do bezpośrednich określonych w programie został zachowany zgodnie z limitem określonym w programie, wydatkowano 454 000 zł w ramach kosztów pośrednich oraz

⁷⁹ Aneks nr 1 z dnia 7 września 2020 r., aneks nr 2 z dnia 18 grudnia 2020 r.

4 469 086,75 zł w ramach kosztów bezpośrednich. Zbadano dowody księgowe na kwotę 1 619 211,18 zł w ramach kosztów bezpośrednich i 50 484,71 zł kosztów pośrednich. Wydatki zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem i warunkami określonymi w programie. Badane dowody księgowe były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną (głównego księgowego PZLA oraz Sekretarza Generalnego PZLA) oraz zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister SiT. Na zakup i dystrybucję sprzętu przeznaczono 424 585 zł.

W efekcie realizacji zadania zrealizowano trzy obozy sportowe z planowanych dziesięciu, w ramach weekendowych zajęć LDK, zorganizowano 1 654 zajęcia z planowanych 2 104 oraz 48 451 zajęć regularnych z 63 988 planowanych, co było spowodowane epidemią COVID-19. W związku z obostrzeniami związanymi z epidemią realizowano również zajęcia on-line w ramach zadania. Zadania zostały zrealizowane w 276 klubach, przez 567 szkoleniowców i wzięło w nich udział 36 872 uczniów szkół podstawowych. W ramach nadzoru nad wykonaniem zadania przeprowadzono 597 wizytacji. PZLA składał comiesięczne sprawozdania z realizacji zadania do MSiT oraz sprawozdanie końcowe, stosownie do postanowień umowy. Stwierdzone nieprawidłowości w związku z realizacją umowy dotyczyły płatności trzynastu faktur po terminie, w przypadku jednego dowodu księgowego braku klauzuli o dokonaniu płatności ze środków FRKF, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Jednocześnie, Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że PZLA sporządził rozliczenie rzeczowo-finansowe kosztów zadania do umowy nr 2020/0077/0028/Sub.B/DS.-SWD/12/MP niezgodnie z ewidencją księgową, tj. zestawienie obrotów i sald dotyczące rozliczenia środków dotacyjnych z umowy wykazywało kwotę 3 179 336,75 zł, podczas gdy rozliczenie złożone do MSiT złożono na kwotę 3 178 136,75 zł.

Jak wyjaśnił Pan Henryk Olszewski, Prezes Zarządu PZLA, różnica w wysokości 1200 zł dot. pozycji „Prowadzenie zajęć sportowych i wynika z poniższych dokumentów: 1) 720 zł – lista płac UZLA/10.2020/MA dotycząca wynagrodzenia i zaksięgowana dokumentem „PK”, który nie był uwzględniany przy generowaniu załącznika rozliczającego umowę, 2) 480 zł – Faktura zakupu nr 60/2020 zaksięgowana błędnie na koncie w wysokości 66 300,00 zł, zamiast 65 820,00 zł. Na kwotę 480 zł nie uzyskano akceptacji z powodu braku uzupełnienia dziennika przez trenera. Według wyjaśnień Prezesa Zarządu PZLA, zwrot niewykorzystanych środków był dokonany w odniesieniu do kwoty wykazanej w rozliczeniu, a nie wynikającej z zapisów księgowych.

(akta kontroli str. 472-480,1648-1793)

- W związku z realizacją umowy nr 2023/0110/0028/Sub.B/DS-SWD/12/WJ z dnia 25 maja 2023 r. wraz z aneksami⁸⁰, Lekka jest Fajna! (dalej: umowa nr 2023/0110/0028/Sub.B/DS-SWD/12/WJ) PZLA otrzymał dofinansowanie w wysokości 8 800 000,00 zł (kwota wykorzystanego dofinansowania 8 750 071,28 zł). Kwota niewykorzystanego dofinansowania 49 928,72 zł została zwrócona po terminie określonym w umowie o dofinansowanie, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Udział środków własnych do zadania określono stosownie do postanowień programu w wysokości 465 000 zł. Procentowy udział kosztów pośrednich do kosztów bezpośrednich określonych w programie został ustalony zgodnie z limitem określonym w programie, wydatkowano 793 472,37 zł w ramach kosztów pośrednich

⁸⁰ Aneks nr 1 z dnia 20 czerwca 2023 r., aneks nr 2 z dnia 15 grudnia 2023 r.

oraz 7 956 598,91 zł w ramach kosztów bezpośrednich. Badaniem objęto dowody księgowe na kwotę 1 842 403,56 zł w ramach kosztów bezpośrednich i 79 347,23 zł w ramach kosztów pośrednich. Wydatki zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem i warunkami określonymi w programie. Badane dowody księgowe były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną (głównego księgowego PZLA oraz sekretarza generalnego PZLA) oraz zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister SiT. PZLA prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z ww. dotacji oraz wydatków na realizację zadania, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych (konto 565). Na zakupy i dystrybucję sprzętu przeznaczono 463 000 zł. Zbadane zamówienia dotyczące zakupów sprzętu specjalistycznego na kwotę 216 145,38 zł realizowano zgodnie z wewnętrzną procedurą udzielania zamówień. W ramach nadzoru nad wykonaniem zadania przeprowadzono 543 wizytacji. PZLA składał comiesięczne sprawozdania z realizacji zadania do MSiT. Stwierdzone nieprawidłowości w związku z realizacją umowy dotyczyły płatności piętnastu faktur po terminie płatności, w jednym przypadku dokonano korekty treści kwoty zatwierdzonej do wypłaty przy pomocy korektora, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Efektem zadania było zorganizowanie 16 imprez lekkoatletycznych, których celem było wyłonienie reprezentacji województw do udziału w ogólnopolskim finale. Zorganizowano cztery konferencje dla koordynatorów i trenerów w ramach podnoszenia kompetencji kadr. W realizacji zadania wzięło udział 279 klubów, 1485 szkoleniowców i 26 458 uczestników. Zadanie zostało zrealizowane w 279 klubach przez 561 trenerów i wzięło w nich udział 29 013 uczestników.

(akta kontroli str. 1794-1968)

10.1. W ramach sportu młodzieżowego PZLA otrzymał w latach 2019-2024 (I kwartał) dofinansowanie w programach i konkursach ogłaszanych przez Ministra ze środków FRKF w łącznej kwocie 65 223 082,11 zł, w tym: w 2019 r. – 10 825 349,62 zł, w 2020 r. – 11 808 998,86 zł, w 2021 r. – 11 319 359,74 zł, w 2022 r. – 11 606 611,24 zł, w 2023 r. – 15 662 762,65 zł, w 2024 r. (I kwartał) – 4 000 000,00 zł, z tego:

- w ramach Programu dofinansowania zadań z obszaru wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży na zadania obejmujące szkolenie zawodników kadry narodowej, mające na celu przygotowanie do współzawodnictwa w zawodach międzynarodowych, w tym mistrzostwach świata i mistrzostwach Europy; udział reprezentacji Polski w zawodach krajowych lub międzynarodowych, w tym mistrzostwach świata, mistrzostwach Europy w młodzieżowych kategoriach wiekowych (szkolenie centralne) – zawarto pięć umów, w wyniku ich realizacji wydatkowano 43 188 879,38 zł;

- w ramach Programu dofinansowania zadań z obszaru wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży – na zadanie obejmujące współzawodnictwo sportowe – Organizacja zawodów „Turnieju Nadziei Olimpijskich” w ramach Grupy Wyszehradzkiej – zawarto dwie umowy, kwota wykorzystanego dofinansowania 250 000,00 zł, na zadanie obejmujące szkolenie młodzieży w stacjonarnych ośrodkach szkolenia sportowego młodzieży (OSSM) oraz udział w zawodach krajowych lub międzynarodowych, w młodzieżowych kategoriach wiekowych (szkolenie grupowe) – zawarto dwie umowy, w ramach których wykorzystano 488 290,34 zł;

- w ramach Programu dofinansowania zadań z obszaru wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży na 2021 r. – zawarto jedną umowę, w ramach której wydatkowano 8 402 122,48;

- w ramach Programu dofinansowania ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej zadań z obszaru wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży pn. Mały wielki Polak – nadzieje olimpijskie – zadanie: „szkolenie i współzawodnictwo sportowe zawodników w kategorii wiekowej młodzika i juniora młodszego – zawarto dwie umowy, w ramach ich realizacji wykorzystano 874 201,06 zł;
- w ramach Programu dofinansowania zadań z obszaru wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży związanych ze szkoleniem młodzieży uzdolnionej sportowo w ośrodkach działających ze wsparciem jednostek samorządu terytorialnego – zawarto pięć umów, w ramach ich realizacji wydatkowano 9 851 587,44 zł;
- w ramach Ogólnopolskiego projektu szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo w szkolnych ośrodkach sportowych działających ze wsparciem jst – zawarto jedną umowę, wykorzystano 2 168 001,41 zł.

(akta kontroli str. 240-256, 446-451)

10.2. Szczegółowym badaniem objęto trzy umowy w ramach Programu dofinansowania zadań z obszaru wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży, w tym jedną umowę dot. szkolenia centralnego, jedną dot. szkolenia grupowego oraz jedną dotyczącą organizacji Turnieju Nadziei Olimpijskich w ramach Grupy Wyszehradzkiej.

- W związku z realizacją umowy nr 0134/0028/SubB/DSW z dnia 23 kwietnia 2019 r. na realizację zadania z obszaru wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży związanych ze szkoleniem w Ośrodku Szkolenia Sportowego Młodzieży wraz z aneksami⁸¹ (dalej: umowa nr 0134/0028/SubB/DSW) PZLA otrzymał dofinansowanie w wysokości 258 400,00 zł. W wyniku realizacji zadania wykorzystano 257 874,78 zł. Kwotę niewykorzystanej dotacji w wysokości 525,22 zł zwrócono w terminie określonym w umowie o dofinansowanie.

W ramach przyznanego dofinansowania ustalono zgodnie z programem kwotę kosztów pośrednich w wysokości 23 400 zł. Wykonanie kosztów bezpośrednich wyniosło 234 474,78 zł, wykonanie kosztów pośrednich wyniosło 23 400 zł. Kwota kosztów pośrednich nie przekraczała limitu kosztów pośrednich wskazanego w programie. Udział środków własnych spełniał limit określony w programie. PZLA prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków na realizację zadania, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych (konto 563). Badane dowody księgowe były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną (głównego księgowego PZLA oraz Sekretarza Generalnego PZLA) oraz zawierały klauzulę o płatności ze środków FRKF, z wyjątkiem jednej listy płac, która nie została opatrzona klauzulą o płatności ze środków FRKF, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*. Badane wydatki poniesiono zgodnie z przeznaczeniem i warunkami określonymi w programie. Badaniem objęto 100% kosztów pośrednich oraz 100% kosztów bezpośrednich, przy czym 52 faktury w ramach zadania zostały opłacone po terminie płatności, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*. Zbadane zamówienia dotyczące zakupów sprzętu specjalistycznego, sportowego i osobistego na kwotę 25 015,78 zł realizowano zgodnie z wewnętrzną procedurą udzielania zamówień.

Szkolenie OSSM odbywało się w pięciu miastach: Wrocławiu, Gdańsku, Warszawie, Białymstoku i Zielonej Górze. W wyniku realizacji zadania z 92 zawodników OSSM –

⁸¹ Aneks nr 1 z dnia 30 września 2019 r., aneks nr 2 z dnia 13 grudnia 2019 r.

11 zakwalifikowało się do imprezy międzynarodowej. Jeden z nich zdobył złoty medal podczas EYOF. W ramach zadania PZLA nie organizował zgrupowań i konsultacji zagranicznych.

(akta kontroli str. 2502-2799)

- W związku z realizacją umowy nr 2020/0269/0028/SubB/DSW z dnia 27 października 2020 r. o dofinansowanie realizacji zadania publicznego ze środków finansowych FRKF pn. Wspieranie i szkolenie sportowe i współzawodnictwo młodzieży – Organizacja zawodów Turnieju Nadziei Olimpijskich, w ramach Grupy Wyszehradzkiej (dalej: umowa 2020/0269/0028/SubB/DSW) PZLA otrzymał dofinansowanie w wysokości 150 000,00 zł (wykorzystano 100%).

W związku z realizacją zadania w ramach umowy prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową środków dotacji i wydatków ze środków dotacji (konto 562). Badane dowody księgowe były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną (głównego księgowego PZLA oraz Sekretarza Generalnego PZLA) oraz zawierały klauzulę o płatności ze środków FRKF. Badane wydatki poniesiono zgodnie z przeznaczeniem i warunkami określonymi w programie. Procentowy udział środków własnych został określony stosownie do postanowień programu w wysokości 3 300,00 zł (2,06%), środki finansowe z innych źródeł publicznych (Miasto Karpacz) 7 000,00 zł (4,37%). W ramach przyznanego dofinansowania ustalono, zgodnie z programem, kwotę kosztów pośrednich niezbędnych do realizacji zadania w wysokości 13 500 zł (zbadano 100% wydatków) oraz kwotę kosztów bezpośrednich w wysokości 136 500,00 zł (zbadano 100%). Zbadane wydatki poniesiono zgodnie z przeznaczeniem i warunkami określonymi w programie. Zbadane zamówienia dotyczące zakupów i produkcji materiałów związanych z promocją imprezy na kwotę 7 845,30 zł realizowano zgodnie z wewnętrzną procedurą udzielania zamówień. Sprawozdanie końcowe z realizacji zadania zostało złożone w terminie określonym w umowie o dofinansowanie. Dwie z badanych umów zlecenia⁸² zostały zawarte po terminie prac wskazanych do wykonania w ich treści, trzy umowy⁸³ nie zawierały dat zawarcia oraz potwierdzenia wykonania pracy. Szesnaście faktur opłacono po terminie płatności, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*. PZLA zorganizował Turniej Nadziei Olimpijskich, który ze względu na specyfikę dyscypliny był rozegrany jako Mecz Międzynarodowy Juniorów Polska-Czechy w terminie 20 września 2020 r. w Karpaczu. Podczas zawodów rozegrane zostały konkurencje mężczyzn w biegach na 100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 1500 m, 5000 m, 110 m (płotki), 2000 m (przeszkody), skok wzwyż, skok w dal, trójskok, skok o tyczce, pchnięcie kulą (6 kg), rzut dyskiem (1,75 kg), rzut oszczepem (800 g), rzut młotem (6 kg), sztafeta 4x100 m, sztafeta 4x400 m oraz konkurencje kobiet w biegach: 100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 1500 m, 3000 m, 100 m płotki, 400 m (płotki) 2000 m (przeszkody), skok wzwyż, skok w dal, trójskok, skok o tyczce, pchnięcie kulą (4 kg), rzut dyskiem (1 kg), rzut oszczepem (600g), rzut młotem (4 kg), sztafeta 4x100 m, sztafeta 4x400 m. Zawody były przeprowadzane na zasadach punktacji za zajęte miejsca. Zwycięzcą zawodów została reprezentacja Polski, która zdobyła 465 punktów.

(akta kontroli str. 357-361,2351-2501)

- W związku z realizacją umowy nr 2023/0069/0028/SubB/DSW z dnia 5 kwietnia 2023 r. o dofinansowanie realizacji zadania publicznego ze środków FRKF na realizację zadania publicznego z obszaru szkolenia i współzawodnictwa

⁸² Umowa zlecenia nr 332/11/2020, nr 333/11/2020.

⁸³ Umowa zlecenia nr 370/11/2020, 371/11/2020, 372/11/2020.

sportowego związanego ze szkoleniem centralnym⁸⁴ (dalej: umowa nr 2023/0069/0028/SubB/DSW), PZLA otrzymał dofinansowanie w wysokości 13 000 000,00 zł (kwota wykorzystanej dotacji 12 922 814,14 zł).

Środki z tytułu niewykorzystania dotacji zwrócono w dniu 15 stycznia 2024 r. w wysokości 16 395,07. Następnie 663,05 zł – 18 stycznia 2024 r., 31,85 zł – 31 stycznia 2024 r., 1 405,68 zł – 26 stycznia 2024 r., 58 830, 10 zł (58 690,21, odsetki 139,89) – 5 stycznia 2024 r. W ramach przyznanego dofinansowania ustalono kwotę kosztów pośrednich niezbędnych do realizacji zadania publicznego w wysokości 1 174 300,00 zł (1 043 800,00 zł plan po zmianach). Procentowany udział środków własnych określono stosownie do postanowień programu. PZLA prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków na realizację zadania, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych (konto 560). Badane dowody księgowe były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną (głównego księgowego PZLA oraz Sekretarza Generalnego PZLA) oraz zawierały klauzulę o płatności ze środków FRKF. Zbadane zamówienia dotyczące zakupów sprzętu specjalistycznego na kwotę 96 736,02 zł realizowano zgodnie z wewnętrzną procedurą udzielania zamówień.

Szczegółowym badaniem objęto dowody księgowe na kwotę 962 164,45 zł w ramach kosztów pośrednich oraz 2 233 892,084 zł w ramach kosztów bezpośrednich. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły płatności siedmiu faktur po terminie, co szczegółowo opisano w sekcji – *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W wyniku realizacji zadania podczas pierwszego półrocza PZLA realizował przygotowania do imprez mistrzowskich: Mistrzostw Europy U23 Espoo oraz Mistrzostw Europy U20 Jerozolima. W pierwszym półroczu szkoleni zawodnicy uczestniczyli w startach kontrolnych, którymi były w sezonie zimowym Halowe Mistrzostwa Polski Juniorów oraz rozgrywane na stadionach otwartych mityngi lekkoatletyczne. W czerwcu odbyły się trzy mecze międzynarodowe: - Mecz U18, U20 i U23 w Rzutach Czechy-Węgry-Polska (3-4 czerwca 2023, Pilzno, Czechy), Mecz U18 Polska-Czechy-Węgry-Słowacja-Słowenia (11 czerwca 2023 r., Ptuj, Słowenia), Mecz U20 Polska-Czechy-Węgry-Słowacja (24 czerwca 2024, Bańska Bystrzyca (Słowacja). W okresie 1 stycznia-31 grudnia 2023 r. 2162 zawodników KN wzięło udział w 71 akcjach (krajowe), 416 zawodników wzięło udział w 18 akcjach (zagraniczne); 222 zawodników w 327 akcjach (krajowe) – KN B. W efekcie: liczba zawodników z określonymi zadaniami szkoleniowo-wynikowymi wyniosła 1325, liczba zawodników, którzy zrealizowali zadania szkoleniowo-wynikowe: KN –160, KN B – 813.

(akta kontroli str. 2800-2988)

11. W okresie objętym kontrolą Związek pozyskiwał środki z samorządu Województwa Śląskiego na organizację Memoriału Kusocińskiego, międzynarodowego mityngu lekkoatletycznego na Narodowym Stadionie Lekkoatletycznym w Chorzowie, służącego promocji i upowszechnianiu sportu, mającemu kluczowe znaczenie szkoleniowe w pozyskiwaniu punktów do rankingu do imprez międzynarodowych mistrzowskich (Mistrzostwa Europy, Mistrzostwa Świata, Igrzyska Olimpijskie) dla zawodników kadry narodowej. W 2019 r. pozyskano dofinansowanie w wysokości 1 500 000 zł (wykorzystano 100%), w 2020 r. – 1 700 000 zł (wykorzystano 100%), w 2021 r. – 1 700 000 zł (wykorzystano 100%), w 2022 r. – 1 900 000 zł (wykorzystano 100%), w 2023 r. – 1 900 000 zł (wykorzystano 100%). Dodatkowo PZLA pozyskiwał dotacje celowe z samorządu Województwa Podlaskiego na realizację zadania Lekkoatletyka dla każdego! W 2019

⁸⁴ Aneks nr 1 do umowy zawarty dnia 29 września 2023 r., aneks nr 2 zawarty 19 grudnia 2023 r.

r. w wysokości 80 000,00 zł (wykorzystano 100%), w 2020 r. – 50 000,00 zł (wykorzystano 100%) oraz funduszy europejskich, tj. Education, Audiovisual and Culture Executive Agency na Athletics 4 Health w wysokości 325 560,00 euro (wykorzystano 294 685,00 euro) i European Education and Culture Executive Agency (EACEA) na Athletics Unlimited Games w wysokości 450 000,00 euro (wykorzystano 100%). W latach 2022-2023 dzięki wsparciu udzielonemu przez Ministra Edukacji i Nauki rozwinięto ogólnopolski program upowszechniania sportu i organizacji cyklu zawodów szkolnych – Lekkoatletyczne Nadzieje Olimpijskie, który obejmował swoim zasięgiem wszystkie województwa i angażował do aktywnego uczestnictwa dzieci i młodzież. W 2022 r. otrzymano na ten cel 1 000 000,00 zł (wykorzystano 100%), w 2023 r. – 3 100 000,00 zł (wykorzystano 3 096 700,00 zł). W 2021 r. PZLA otrzymał ponadto dofinansowanie od Ministra Klimatu i Środowiska na przeprowadzenie zajęć sportowych dla rodzin na terenie Parków Narodowych – Ekoatleci w wysokości 100 000,00 zł (wykorzystano 100%). PZLA współpracował ponadto na podstawie umów sponsorskich i barterowych z 18 podmiotami, podpisując w okresie objętym kontrolą 33 umowy na świadczenia sponsorskie i barterowe (5 z tych umów ma charakter barterowy). Od 2019 do 2024 roku Generalnym Sponsorem PZLA jest firma PKN Orlen S. A. z siedzibą w Płocku, Partnerem PZLA w zakresie lekkoatletyki dzieci i młodzieży jest firma Nestle S.A. z siedzibą w Warszawie, partnerem i dostawcą sprzętu jest firma Polanik sp. z o.o., partnerem motoryzacyjnym jest firma Prestige Auto Sp. z o.o. właściciel Salonu Toyota Okęcie. Od 2020 do 2024 roku partnerem technicznym oraz sponsorem strategicznym Związku jest firma OTCF, producent marki 4F. W latach 2021-2023 oficjalnym dostawcą medali była firma MCC, w 2024 roku tytuł ten przejęła firma Tryumf. W 2021 r. PZLA podpisał umowę partnerską z Telewizją Polską S.A. na transmisję głównych wydarzeń lekkoatletycznych odbywających się w Polsce. Dodatkowo, w okresie objętym kontrolą Związek pozyskiwał środki w ramach dotacji celowych na program Lekkoatletycznych Nadziei Olimpijskich z /.../⁸⁵, /.../⁸⁶, /.../⁸⁷ i /.../⁸⁸.

(akta kontroli str. 258-266)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. PZLA dokonał zwrotu niewykorzystanych środków dotacji z naruszeniem terminów wskazanych w ośmiu umowach o dofinansowanie zawartych z Ministrem, tj.:

- w związku z realizacją umowy nr 2023/0049/0047/UDot/28/DSW na dofinansowanie zadania w ramach „Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2023 r., środki w kwocie 2 474,01 zł zwrócono w dn. 22 stycznia 2024 r. (7 dni po terminie), co stanowiło naruszenie § 6 ust. 2 umowy o dofinansowanie;
- w związku z realizacją umowy nr 2022/0026/0047/UDot/28/DSW na dofinansowanie zadania w ramach „Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2022 r., środki w kwocie 6 949,13 zł

⁸⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 udiop i art. 11 ust. 2 uzk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy firmy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 udiop i art. 11 ust. 2 uzk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy firmy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 udiop i art. 11 ust. 2 uzk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy firmy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 udiop i art. 11 ust. 2 uzk NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy firmy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

zwrócono w dn. 20 stycznia 2023 r. (5 dni po terminie), co stanowiło naruszenie § 6 ust. 2 umowy o dofinansowanie;

- w związku z realizacją umowy nr 2022/1094/0047/UDot/28/DSW na dofinansowanie zadania pn. „Wspieranie programów kariery dwutorowej dla członków kadry narodowej polskich związków sportowych w 2022 r.”, środki w kwocie 600,01 zł zwrócono w dn. 3 lutego 2023 r. (19 dni po terminie), co stanowiło naruszenie § 6 ust. 2 umowy o dofinansowanie;
- w związku z realizacją umowy nr 2021/0031/0047/UDot/DSW na dofinansowanie zadania pn. „Wspieranie promocji sportu poprzez dofinansowanie imprez mistrzowskich oraz międzynarodowych zawodów kwalifikacyjnych do Igrzysk Olimpijskich Tokio 2020, organizowanych w Polsce w roku 2021” – Halowe Mistrzostwa Europy w Toruniu”, środki w kwocie 0,99 zł zwrócono w dn. 27 sierpnia 2021 r. (43 dni po terminie), co stanowiło naruszenie § 9 ust. 2 umowy o dofinansowanie;
- w związku z realizacją umowy nr 2022/0577/0047/UDot/DS/07/KK na dofinansowanie zadania pn. „Lekkoatletyczne Nadzieje Olimpijskie” środki w kwocie 9 240,29 zł zostały zwrócone w dn. 20 stycznia 2023 r. w wysokości 4 612,21 zł, w dn. 1 marca 2023 r. w wysokości 4 628,08 zł (od 5 do 45 dni po terminie), co stanowiło naruszenie § 10 ust. 2 umowy o dofinansowanie;
- w związku z realizacją umowy nr 2021/0347/0047/UDot/DS/01/PW na dofinansowanie zadania pn. „Ogólnopolskie Miasteczka Lekkoatletyka dla każdego!”, środki zostały zwrócone w dn. 3 lutego 2022 r. w wysokości 845,52 zł, w dn. 9 marca 2022 r. w wysokości 75 zł (od 19 do 53 dni po terminie), co stanowiło naruszenie § 10 ust. 2 umowy o dofinansowanie;
- w związku z realizacją umowy nr 2020/0077/0028/Sub.B/DS-SWD/12/MP na dofinansowanie zadania pn. „Lekkoatletyka dla każdego”, środki zostały zwrócone w dn. 8 lutego 2021 r. – 76 835,25 zł, w dn. 3 marca 2021 r. – 480 zł (od 24 do 48 dni po terminie), co stanowiło naruszenie § 11 ust. 2 umowy o dofinansowanie;
- w związku z realizacją umowy nr 2023/0110/0028/Sub.B/DS.-SWD/12/WJ na dofinansowanie zadania pn. „Lekka jest fajna”, środki zostały zwrócone w dn. 26 stycznia 2024 r. – 39 031,19 zł, w dn. 6 marca 2024 r. – 127,63 zł, w dn. 5 kwietnia 2024 r. – 4 613,73 zł (od 11 do 80 dni po terminie), co stanowiło naruszenie § 12 ust. 2 umowy o dofinansowanie.

Jak wyjaśnił Pan Henryk Olszewski, Prezes Zarządu PZLA, zwrot środków po terminie to przeoczenie zlecenia dyspozycji zwrotu niewykorzystanej dotacji w systemie bankowym. Dodatkowo, zdaniem Prezesa Zarządu PZLA zdarza się, że uzgodnienia księgowania trwają po wskazanym terminie wymagalności. W przypadku umowy z 2021 r., okres pandemiczny miał wpływ na organizację pracy biurowej PZLA.

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela złożonych wyjaśnień. Niewykorzystaną kwotę dotacji Zleceniobiorca był zobowiązany zwrócić w terminie 15 dni od dnia wskazanego jako termin zakończenia realizacji zadania publicznego na rachunek Ministerstwa, powiadamiając o tym jednocześnie Ministra. Zaniechanie obowiązku wynikającego z postanowień zawartych umów, zdaniem NIK wynika z braku właściwego nadzoru nad rozliczaniem zadań publicznych, finansowanych ze środków Ministra.

(akta kontroli str. 289-292, 320-326, 383-392, 446-451, 467-476, 723-731, 757-759, 840-841, 941, 2828-2833, 1600, 1742, 1907-1911, 1330-1331, 2222).

2. PZLA nie zamieścił na liście płac UZLA/11/2020/NESTL⁸⁹ klauzuli o płatności ze środków FRKF, co stanowiło naruszenie § 5 ust. 3 umowy o dofinansowanie,

⁸⁹ Dot. umowy nr 2020/0077/0028/SubB/DS-SWD/12/MP.

stosownie do którego Zleceniobiorca zobowiązany jest do opisywania dokumentów stanowiących podstawę wydatkowania przyznanych środków finansowych następującą treścią „płatne ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej na podstawie umowy z dnia.... nr...w kwocie.....zł oraz na liście płac EA/2019/06⁹⁰, co stanowiło naruszenie § 4 ust. 3 umowy, stosownie do którego Zleceniobiorca zobowiązany jest do opisywania dokumentów stanowiących podstawę wydatkowania przyznanych środków finansowych następującą treścią „płatne ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej na podstawie umowy z dnia.... nr...w kwocie.....zł.

Pan Henryk Olszewski, Prezes Zarządu PZLA wyjaśnił, że brak klauzuli o dokonaniu płatności ze środków FRKF wynika z błędu ludzkiego i przeoczenia w trakcie stemplowania.

Najwyższa Izba Kontroli przyjmuje złożone wyjaśnienia, jednocześnie zwraca uwagę na konieczność opisywania dokumentów stanowiących podstawę wydatkowania stosownie do postanowień umów o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 362-368, 472-476, 1788, 2518-2520)

3. W PZLA dokonano błędnego opisu merytorycznego dokumentu księgowego w związku z realizacją umowy nr 2022/0577/0047/UDot/DS/07/KK o dofinansowanie zadania publicznego ze środków budżetu państwa część 25 – Kultura fizyczna w ramach Programu Sportowe Wakacje+, tj. faktura VAT nr FVS2022/0003928/BWA została opisana niezgodnie z poleceniem księgowania z dnia 29 września 2022 r. zapis FLA/22/09/108 kosztów na koncie 568-01 oraz w zestawieniu finansowym faktur (rachunków) dołączonym do rozliczenia realizacji zadania wyniósł 17 140, 49 zł, opis merytoryczny zawiera informację, że kwota została opłacona ze środków MSiT na podstawie umowy w wysokości 15 140,49 zł.

Jak wyjaśnił Pan Henryk Olszewski, Prezes Zarządu PZLA, zapisy księgowe dokumentu FVS2022/003928/BWA są zgodne ze stanem faktycznym i kwotą wykazaną w rozliczeniu. Opis merytoryczny wynika z zaniedbania pracownika i braku koordynacji opisu z księgowaniami.

Najwyższa Izba Kontroli przyjmuje złożone wyjaśnienia, jednocześnie wskazując na konieczność opisywania dokumentów księgowych stanowiących podstawę wydatkowania środków publicznych zgodnie z ewidencją księgową.

(akta kontroli str. 788-791, 2989-2990)

4. W PZLA przy realizacji umowy nr 2022/0577/0047/UDot/DS./07/KK o dofinansowanie zadania publicznego z budżetu państwa część 25 – Kultura fizyczna w ramach Programu „Sportowe Wakacje+” – Lekkoatletyczne Nadzieje Olimpijskie dokonano zmiany zakresu rzeczowo-finansowego umowy bez uprzedniej zgody Ministra. Zgodnie z § 2 ust. 3 umowy, zmiana w zakresie rzeczowo-finansowym jest dopuszczalna pod warunkiem, że Operator uprzednio zawiadomi pisemnie Zleceniodawcę o okolicznościach uzasadniających tę zmianę, a Zleceniodawca wyrazi na nią zgodę w formie aneksu do umowy. W rozliczeniu rzeczowo-finansowym wskazano, że wysokość środków własnych jest niższa, z uwagi na brak dofinansowania od jednego ze sponsorów. Jak wyjaśnił Pan Henryk Olszewski, Prezes Zarządu PZLA, po rozstrzygnięciu konkursu PZLA nie posiadał jeszcze rozstrzygnięć oraz umów ze sponsorami, którzy byli wskazani we wniosku. Ostatecznie wysokość otrzymanych środków była niższa, o czym poinformowano telefonicznie opiekuna umowy. Nie sporządzano aneksu do umowy, uwzględniającego zmiany w zakresie zmiany środków własnych.

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela złożonych wyjaśnień. Zgodnie z § 18 umowy o dofinansowanie wszelkie zmiany umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem

⁹⁰ Dot. umowy nr 2019/0134/0028/SubB/DSW.

nieważności. Zmiany w zakresie rzeczowo-finansowym realizowanego zadania powinny być wprowadzone po zawarciu aneksu do umowy. Zdaniem NIK wynikało to z niewystarczającego monitorowania w Związku finansowej realizacji dofinansowanego zadania.

(akta kontroli str. 723-731, 761-787)

5. PZLA rozliczył w ramach umowy o dofinansowanie nr 2023/0049/0047/UDot/28/DSW dokumenty księgowe: fakturę Fa/0052/23 z dn. 21 stycznia 2023 r., fakturę nr 76/2023 r. z dn. 13 lipca 2023 r., fakturę nr 3/01/2023 z dn. 31 stycznia 2023 r., które nie spełniały wymogu kompletności określonego w art. 21 ust. 1 pkt 4 i 6 i art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tj. Fa/0052/23 z dn. 21 stycznia 2023 r., nie zawierała podpisu osoby odpowiedzialnej za sprawdzenie dowodu księgowego pod względem formalno-rachunkowym, Faktura nr 76/2023 r. z dn. 13 stycznia 2023 r. nie zawierała daty sprawdzenia pod względem formalno-rachunkowym, Faktura nr 3/01/2023 z dn. 31 stycznia 2023 r. nie zawierała podpisu głównego księgowego pod zatwierdzeniem do wypłaty; w ramach umowy nr 2022/1094/0047/UDot/28/DSW rachunek do umowy zlecenia nr 384/12/2022, który nie został zatwierdzony przez Sekretarza Generalnego PZLA, w ramach umowy 2021/0347/0047/UDot/DS./01/PW1 rachunki do dwóch umów zlecenia dot. obsługi technicznej nie zawierały podpisu głównego księgowego pod zatwierdzeniem do wypłaty.

Jak wyjaśnił Pan Henryk Olszewski, Prezes Zarządu PZLA, brak podpisu osoby odpowiedzialnej to przeoczenie.

Zdaniem NIK, dowody księgowe stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości powinny być zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21 tej ustawy dane, tj. sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osoby uprawnione z PZLA.

(akta kontroli str. 467-471, 608-615, 1088, 1120-1121, 1124-1125, 135, 1630-1644)

6. W PZLA skorygowano dwa objęte badaniem dokumenty księgowe z naruszeniem art. 22 ust. 3 ustawy o rachunkowości, stosownie do którego błędy w dowodach wewnętrznych mogą być poprawiane przez skreślenie błędnej treści lub kwoty, z utrzymaniem czytelności skreślonych wyrażeń lub cyfr, wpisanie treści poprawnej i daty poprawki oraz złożenie podpisu osoby do tego upoważnionej, tj.:

1) w przypadku faktury Nr 3/12/2022⁹¹ na kwotę 1 483,00 zł korekty dokonano poprzez korektorowanie błędnej treści;

2) w przypadku faktury Nr FV/86/2023⁹² na kwotę 26 060,00 zł korekty dokonano poprzez korektorowanie błędnej kwoty płatności ze środków FRKF.

Pan Henryk Olszewski, Prezes Zarządu PZLA wyjaśnił, że użycie korektora było zaniedbaniem pracownika i nie powinno mieć miejsca. Spowodowane to było jednak kilkukrotnymi korektami kwalifikacji kosztów.

Zdaniem NIK każda korekta dokonana na dokumencie księgowym powinna zawierać informacje, kto jej dokonał i kiedy, a także powinna umożliwiać identyfikację zapisów przed ich zmianą.

(akta kontroli str. 446-455, 1367, 1968)

7. PZLA dokonał płatności na rzecz kontrahentów ze środków dofinansowania części 25 oraz FRKF po terminie określonym na fakturze, tj.:

⁹¹ Dot. umowy nr 2022/1094/0047/UDot/28/DSW.

⁹² Dot. umowy nr 2023/0110/0028/SubB/DS.-SWD/12/WJ.

- w związku z realizacją umowy nr 2023/0049/0047/UDot/28/DSW, 12 faktur/rachunków na kwotę 95 520,50 zł zostało opłaconych po terminie płatności;
- w związku z realizacją umowy nr 2022/0026/0047/UDot/28/DSW, osiem faktur (rachunków) na kwotę 112 275,38 zł zostało opłaconych po terminie płatności;
- w związku z realizacją umowy nr 2022/1094/0047/UDot/28/DSW, dwie faktury na kwotę 3 321,00 zł zostały opłacone po terminie płatności;
- w związku z realizacją umowy nr 2021/0363/0047/UDot/28/DSW, dwie faktury na kwotę 891,08 zł zostały opłacone po terminie płatności;
- w związku z realizacją umowy nr 2022/0577/0047/UDot/DS/07/KK, cztery faktury (rachunki) na kwotę 64 859,35 zł zostały opłacone po terminie płatności;
- w związku z realizacją umowy nr 2023/1079/0047/UDot/28/DSW, sześć faktur na kwotę 57 135 zł zostało opłaconych po terminie płatności;
- w związku z realizacją umowy nr 2019/0548/0047/UDot/DS/01/BP, pięć faktur na kwotę 21 488,12 zł zostało opłaconych po terminie płatności;
- w związku z realizacją umowy nr 2021/0347/0047/UDOT/DS/01/PW1, pięć faktur na kwotę 10 938,92 zł zostało opłaconych po terminie płatności;
- w związku z realizacją umowy nr 2020/0077/0028/SubB/DS-SWD/12/MP, 13 faktur na kwotę 98 607,03 zł zostało opłaconych po terminie płatności;
- w związku z realizacją umowy nr 2023/0110/0028/Sub.B/DS-SWD/12/WJ, 15 faktur na kwotę 192 814,20 zł zostało opłaconych po terminie płatności;
- w związku z realizacją umowy nr 2021/0031/0047/UDot/DSW 19 faktur na kwotę 761 928,95 zł zostało opłaconych po terminie płatności;
- w związku z realizacją umowy nr 2020/0269/0028/SubB/DSW, 16 faktur na kwotę 109 402 zł zostało opłaconych po terminie płatności;
- w związku z realizacją umowy nr 2019/0134/0028/SubB/DSW, 52 faktury na kwotę 82 483,09 zł zostały opłacone po terminie płatności;
- w związku z realizacją umowy nr 2023/0069/0028/SubB/DSW, 7 faktur na kwotę 210 132 zł zostało opłaconych po terminie płatności.

PZLA nie został obciążony odsetkami z tytułu nieterminowych płatności. Pan Henryk Olszewski, Prezes Zarządu PZLA wyjaśnił, że opóźnienia w realizacji płatności wynikały z różnych czynników, takich jak: nieobecność pracowników merytorycznych/finansowych, brak odpowiedniego czasu na weryfikację dokumentów, księgowanie bankowe. Wiele płatności realizowanych jest pod koniec tygodnia (czwartek-piątek), aby zrealizować jak największą grupę faktur, które wpłynęły do systemu. Zdarza się również, że faktury wpływające do Związku, zwłaszcza te wpływające listownie w formie papierowej oraz opatrzone względnie krótkim terminem płatności wpływają na tyle krótki czas przed terminem płatności (lub wręcz po tym terminie), że uwzględniając wieloetapowość obiegu dokumentów przed dokonaniem płatności, powoduje to, że takie sytuacje są trudne do wykluczenia.

Zdaniem NIK nieobecność pracowników, brak czasu na weryfikację dokumentów, księgowanie dokumentów w ewidencji księgowej nie mogą wpływać na terminowość rozliczeń z kontrahentami, w szczególności że płatności były realizowane ze środków dofinansowania. Dokumenty księgowe wpłynęły do PZLA w terminie, umożliwiającym terminowe dokonywanie płatności na rzecz kontrahentów.

(akta kontroli str. 280-283,289-292,320-328,347-349,357-359,362-368,446-455, 467-476,608-615,732-743,788-814,882-908,1011-1045,1183-1191,1361-1366,1501-1518,1603-1629,1914-1968,2149-2154,2450-2501,2633-2811,2834-2864)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli, mając na względzie ustalenia kontroli oraz stwierdzone nieprawidłowości, zwraca uwagę na konieczność, w przypadku korzystania ze środków publicznych, zwiększenia nadzoru nad sporządzaniem sprawozdań z realizacji dotowanych projektów i zapewnieniem ich zgodności z ewidencją księgową.

Wnioski

- 1) Terminowe dokonywanie zwrotów niewykorzystanej części dotacji do Ministerstwa Sportu i Turystyki.
- 2) Uzyskiwanie zgody Ministra Sportu i Turystyki na zmiany dotyczące realizacji umowy na realizację zadania publicznego.
- 3) Sporządzanie dokumentów księgowych dokumentujących ponoszone koszty z udzielonych dotacji oraz dokonywanie korekt w tych dokumentach zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości.
- 4) Opisywanie dokumentów księgowych stanowiących podstawę wydatkowania przyznanych środków publicznych zgodnie z treścią klauzuli o dokonaniu płatności ze środków publicznych wskazaną w umowie o dofinansowanie.
- 5) Terminowe regulowanie płatności wobec kontrahentów.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 31 lipca 2024 r.

Kontrolerzy

Aleksandra Górską

główny specjalista kontroli
państwowej

/-/

Monika Łukaszewicz

specjalista kontroli państwowej

/-/

Agnieszka Łyszcz

starszy inspektor kontroli państwowej

/-/

Najwyższa Izba Kontroli

Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego

p.o. Dyrektor

Śławomir Żyła

z up. p.o. Wicedyrektor

Konrad Janiec

/-/